

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

„Mediu, Adaptare la Schimbările Climatice și Ecosisteme”

Programul RO –Mediu

APEL DE PROPUNERI

Restaurarea zonelor umede și turbăriilor

GHIDUL SOLICITANTULUI

Lansarea Apelului de propuneri: 16 Septembrie 2020, ora 14:30

Termen limită pentru transmiterea Cererilor de Finanțare: 15 Ianuarie 2021, ora 14:30

Cuprins.....	1
1. Informații specifice apelului de propuneri „Restaurarea zonelor umede și turbăriilor” și rezultate așteptate	3
2. Programul RO-Mediu și obiectivele granturilor SEE	4
2.1 Obiectivele Mecanismului Financiar SEE 2014 – 2021.....	5
2.2 Obiectivele Programului RO- Mediu.....	5
2.3 Informații specifice apelului de propuneri „Restaurarea zonelor umede și turbăriilor”	5
3. Cadrul instituțional și cadrul legal	6
3.1 Cadrul instituțional.....	6
3.2 Cadrul legal.....	7
4. Definiții.....	8
5. Alocarea financiară	12
5.1 Alocarea financiară totală a apelului de propuneri „Restaurarea zonelor umede și turbăriilor”	12
5.2 Alocarea financiară pe proiecte.....	12
6. Eligibilitatea Promotorilor de Proiecte și Partenerilor de Proiecte	13
6.1 Eligibilitatea Promotorului de Proiect.....	13
6.2 Eligibilitatea Partenerilor de Proiect	15
6.2.1 Natura și situația partenerului.....	15
6.2.2 Selecția Partenerilor.....	18
6.2.3 Acordul de parteneriat.....	18
7. Eligibilitatea proiectului/activităților	19
7.1. Informații preliminare privind zonele umede și turbăriile	19
7.2. Tipuri de proiecte eligibile.....	20
7.3. Tipuri de activități eligibile.....	21
7.4. Alte activități cu caracter general eligibile.....	22
7.5. Sustenabilitatea proiectului	23
7.6. Principii orizontale	23
7.7. Durata de implementare a proiectelor	23
8. Eligibilitatea cheltuielilor.....	24
8.1. Principii generale privind eligibilitatea cheltuielilor.....	24

8.2. Achiziții.....	24
8.3. Categoriile de cheltuieli eligibile pentru proiect	25
8.4. Condițiile aplicabile pentru categoriile de cheltuieli eligibile.....	26
8.5. Cheltuieli neprevăzute (situații de urgență)	27
8.6. Cheltuieli indirecte.....	27
8.7. Cheltuieli neeligibile.....	27
8.8. Bugetul proiectului.....	28
9. Utilizarea monedei euro.....	28
10. Ajutorul de stat.....	29
11. Pregătirea și depunerea proiectelor.....	30
12. Evaluarea și selecția proiectelor.....	32
12.1 Etapele de verificare a conformității administrative și a eligibilității	32
12.2 Evaluarea aplicațiilor de proiecte; metodologia de evaluare a aplicațiilor de proiecte în vederea finanțării.....	33
12.3 Procedura de selecție a proiectelor de către Comitetul de Selecție	36
13. Contractarea.....	38
14. Fluxul plăților și verificarea cererilor de plată	39
15. Implementarea și monitorizarea proiectului	41
16. Raportare.....	41
17. Nereguli.....	43
18. Informare și comunicare.....	44
19. Prelucrarea datelor cu caracter personal.....	45
21. Anexe.....	47

1. Informații specifice apelului de propuneri „Restaurarea zonelor umede și turbăriilor” și rezultate așteptate

Prezentul apel pentru propuneri se adresează exclusiv proiectelor pentru „Restaurarea zonelor umede și a turbăriilor”, sprijinind componenta *Ecosisteme și biodiversitate* a Programului, concepută pentru a răspunde nevoilor și problemelor identificate în timpul consultărilor părților interesate din perioada de implementare anterioară. Provocarea cheie identificată la consultarea părților interesate a fost „supraexploatarea resurselor naturale”, „degradarea ecosistemelor și habitatelor”, iar măsurile recomandate sunt în conformitate cu politicile și prioritățile naționale și europene.

Prin apelul pentru „Restaurarea zonelor umede și turbăriilor”, Programul RO-Mediu își propune să abordeze restaurarea zonelor umede/turbăriilor cele mai degradate, iar așteptările de la reabilitarea zonelor umede/turbăriilor sunt de a obține cel mai mare impact pozitiv asupra mediului în cadrul strategic și financiar al granturilor SEE.

Rezultatele așteptate ale apelului de propuneri „Restaurării zonelor umede și turbăriilor” se referă la :

1. Îmbunătățirea stării ecologice în habitatele selectate;
2. refacerea zonelor umede și a turbăriilor țintă

pentru zonele vizate specificate în prezentul Ghid al Solicitantului.

Programul RO-Mediu, și anume componenta *Ecosisteme și biodiversitate*, a considerat că punerea în aplicare a schemei de restaurare prin apelul de propuneri „Restaurarea zonelor umede și turbăriilor” va asigura menținerea pe termen lung a acestor ecosisteme fragile și va spori măsurile luate în cadrul unei alte componente a Programului, adaptarea la schimbările climatice, contribuind în același timp la reducerea sau la prevenirea eliberării dioxidului de carbon și a metanului în atmosferă. Astfel, componenta *Ecosisteme și biodiversitate* din Programul RO-Mediu, prin apelul de proiecte „Restaurarea zonelor umede și turbăriilor”, este, prin urmare, considerată a avea o relevanță ridicată pentru obiectivele de program - domeniile 11 și 13 (mai multe informații pe www.eeagrants.org și www.eeagrants.ro).

Suma totală alocată din bugetul Programului RO-Mediu pentru apelul de proiecte „Restaurarea zonelor umede și turbăriilor” este de 3.550.000 Euro, reprezentând:

1. 3.017.500 Euro (85%) - contribuția Mecanismului financiar SEE 2014-2021;
2. 532 500 Euro (15%) - contribuția națională.

Alocarea financiară pentru proiecte este între 700.000 Euro (valoare minimă proiect) și 900.000 Euro (valoare maximă proiect) cu o rată a grantului de 90 – 100%.

Grupurile țintă directe sunt municipalitățile sau autoritățile locale și proprietarii de terenuri. Beneficiarii indirecti includ grupurile țintă directe, precum și publicul larg care utilizează zonele umede/turbăriile reabilitate și serviciile ecosistemice ale acestora.

Solicitanții eligibili (Promotori de Proiect) sunt orice entitate, publică sau privată, comercială sau necomercială și organizații non-guvernamentale, constituite ca persoană juridică în România.

Conform art. 4.5 din Regulamentul privind implementarea MF SEE 2014-2021 „proiectele pot fi pregătite și implementate în cooperare cu una sau mai multe persoane juridice din Statele Donatoare. Cu referire la obiectivele MF SEE 2014-2021 legate de relațiile bilaterale, Operatorul de Program încurajează și facilitează stabilirea unor astfel de parteneriate”, aplicarea proiectului fiind considerată un bun exemplu de transfer de experiență și bune practici.

Prezentul Ghid al Solicitantului detaliază mai jos cerințele tehnice și financiare specifice pentru propunerile de proiecte care vor fi luate în considerare în evaluare pentru a fi finanțate în cadrul Programului RO-Mediu.

2. Programul RO-Mediu și obiectivele granturilor SEE

Programul „Mediu, adaptarea la schimbările climatice și ecosisteme” (RO – Mediu) este parte integrantă a Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European (SEE) 2014-2021.

Programul RO-MEDIU este implementat în România de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor în calitate de Operator de Program, prin Unitatea de Implementare a Programului ”Mediu, adaptarea la schimbările climatice și ecosisteme”, în parteneriat cu Agenția Norvegiană de Mediu, în calitate de Partener de Program (DPP) din Statele Donatoare. Programul a fost aprobat prin Acordul de Program încheiat între Comitetul Mecanismului Financiar SEE și Ministerul Fondurilor Europene, în calitate de Punct Național de Contact, la data de 01.10.2019. Regulile și principiile pe care se fundamentează implementarea Granturilor SEE sunt stabilite în Regulamentul privind implementarea Mecanismului Financiar al Spațiului Economic European 2014-2021 și anexele sale. Mai multe informații privind cadrul legal de implementare al MF SEE pot fi găsite pe www.eegrants.org și www.eegrants.ro.

Programul RO – Mediu - „Mediu, adaptarea la schimbările climatice și ecosisteme” va contribui la realizarea celor două obiective generale ale Mecanismului Financiar al Spațiului Economic European (SEE) 2014-2021, precum și la obiectivele domeniului de program 11 "Mediu și ecosisteme", "Îmbunătățirea statutului ecologic în ecosisteme și reducerea efectelor negative ale poluării și a altor activități umane" și ale domeniului de program 13 "Ameliorarea schimbărilor climatice și adaptarea la schimbările climatice", "Schimbările climatice și reducerea vulnerabilității față de schimbările climatice".

Relațiile dintre statele donatoare și statele beneficiare vor fi, de asemenea, consolidate prin punerea în aplicare a activităților care vizează intensificarea cooperării strategice, a rețelelor și a schimbului de cunoștințe între entitățile din statele donatoare și în statele beneficiare și prin alte inițiative comune dincolo de programele vizând consolidarea relațiilor dintre statele donatoare și statele beneficiare.

Bugetul Programului este de 23.529.412 euro, din care 20.000.000 Euro reprezintă finanțare externă nerambursabilă, iar 3.529.412 Euro provin de la bugetul de stat (cofinanțare națională). La acest buget se adaugă o sumă de 150.000 Euro, alocată Programului din Fondul pentru Relații Bilaterale.

2.1 Obiectivele Mecanismului Financiar SEE 2014-2021

Obiectivele MFSEE 2014-2021 sunt:

- Reducerea disparităților economice și sociale din Spațiul Economic European;
- Întărirea relațiilor bilaterale dintre Statele Donatoare și România.

2.2. Obiectivele Programului RO - MEDIU

Obiectivul, realizările, rezultatele, indicatorii și țintele programului RO-Mediu sunt stabilite în Acordul de Program.

Obiectivul Programului RO – Mediu îl reprezintă îmbunătățirea stării mediului înconjurător în ecosisteme și reducerea efectelor adverse ale poluării și ale altor activități ale omului.

Acest Program sprijină implementarea obiectivului Mecanismului Financiar SEE 2014-2021 prin rezultatele specifice: (i) îmbunătățirea stării ecologice a habitatelor selectate, (ii) îmbunătățirea capacității de gestionare și abordare a riscurilor datorate substanțelor periculoase și (iii) creșterea capacității la nivel local de atenuare și adaptare la un climat în schimbare, (iv) îmbunătățirea instrumentelor de informații geografice pentru factorii de decizie în vigoare și (v) îmbunătățirea colaborării dintre entitățile beneficiare și donatoare implicate în program. Obiectivul, realizările, rezultatele și indicatorii Programului RO-Mediu reflectă obiectivele și prioritățile strategiilor și planurilor de acțiune adoptate recent la nivel european și național. Programul RO-Mediu va consolida capacitatea entităților publice responsabile de implementarea și aplicarea legislației europene și a strategiilor privind protecția mediului, respectiv în domeniile: (i) ecosisteme și biodiversitate, prin sprijinirea restaurării turbăriilor/zonelor umede, (ii) poluarea cu substanțe chimice și deșeuri periculoase, prin creșterea capacității de a aborda riscurile datorate poluării cu deșeuri, (iii) adaptarea la schimbările climatice, încurajând punerea în aplicare a planurilor de adaptare și atenuare, și, (iv) informații geografice integrate pentru mediu și UE (instrumente îmbunătățite de informare pentru decidenții responsabili).

Programul RO-Mediu își propune să stimuleze și să dezvolte cooperarea pe termen lung între Islanda, Liechtenstein, Norvegia (denumite în continuare „Statele Donatoare”) și România, prin încurajarea parteneriatelor de proiect în domeniile de interes menționate anterior.

2.3. Informații specifice pentru apelul de propuneri „Restaurarea zonelor umede și turbăriilor”

„Restaurarea zonelor umede și turbăriilor” susține componenta *Ecosistemelor și biodiversitate* a Programului RO-Mediu.

Prezentul apel de propuneri – **”Restaurarea zonelor umede și turbăriilor”** - se adresează **exclusiv** proiectelor care contribuie la realizarea indicatorilor aferenți următoarelor rezultate ale Programului:

Arie Program (AP)	Număr	Rezultatele Programului	Indicatori asociați
	Rezultat indirect	Îmbunătățirea stării	40 de habitate cu statut ecologic

AP 11 – Mediu și Ecosisteme	(Outcome 1)	<i>ecologice în habitatele susținute¹</i>	îmbunătățit
	Rezultat direct (Output 1.1)	Restaurarea zonelor umede și turbăriilor	100.000 de persoane (populație locală) care beneficiază de habitatele reabilitate^{*)} 11,22 km² de habitate restaurate 45 de zone umede/turbării restaurate

*) Valoarea țintă a numărului de locuitori care beneficiază de restaurare se estimează luând în considerare o suprafață de aprox. 50 km în vecinătatea zonelor umede / turbării.

3. Cadrul instituțional și cadrul legal

3.1 Cadrul instituțional

Cadrul instituțional aferent Programului RO - MEDIU este în concordanță cu prevederile Regulamentului privind implementarea Mecanismului Financiar al Spațiului Economic European 2014-2021 și ale OUG nr. 34/2017.

Ministerul Fondurilor Europene îndeplinește funcția de **Punct Național de Contact** și reprezintă România în relațiile sale cu Comitetul Mecanismului Financiar. Punctul Național de Contact va avea responsabilitatea generală a îndeplinirii obiectivelor Mecanismului Financiar SEE 2014 - 2021 și implementării lor în România.

Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice acționează în calitate de **Autoritate de Certificare (AC)**; aceasta certifică sumele incluse în declarațiile de cheltuieli depuse la Oficiul Mecanismului Financiar și primește sumele granturilor SEE transferate în România.

Unitatea Centrală de Armonizare pentru Audit Public Intern (UCAAPI) din cadrul **Ministerului Finanțelor Publice** acționează în calitate de Autoritate de Audit și efectuează audituri ale sistemelor de management și control la nivel de Program.

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor acționează în calitate de **Operator de Program** și se ocupă cu pregătirea și implementarea Programului în conformitate cu principiile economiei, eficienței și eficacității. Operatorul de Program desfășoară, în principal, următoarele activități:

- a) se asigură că proiectele contribuie la obiectivele generale ale Mecanismului Financiar al Spațiului Economic European (SEE) 2014 - 2021 și ale Programului;
- b) primește cererile de finanțare, le evaluează, selectează proiectele ce urmează a fi finanțate și semnează contractele de finanțare pentru fiecare proiect;
- c) monitorizează progresul proiectelor și calitatea implementării acestora;
- d) verifică conformitatea cheltuielilor declarate de Promotorii de Proiect, conformitatea acestora cu Regulamentul privind Implementarea Mecanismului Financiar SEE, cu Acordul de Program precum și cu legislația națională și legislația UE;
- e) promovează Programul și Mecanismul Financiar SEE 2014 - 2021;

¹ Habitatele includ speciile (flora și fauna)

f) se asigură că plățile grantului proiectului sunt efectuate la timp.

Pentru mai multe detalii privind prerogativele Operatorului de Program, consultați Regulamentul privind implementarea Mecanismului Financiar al Spațiului Economic European (SEE) 2014 - 2021, disponibil aici: <https://www.eegrants.ro/documente> .

3.2 Cadrul legal

a) Memorandumul de înțelegere dintre Islanda, Principatul Liechtenstein, Regatul Norvegiei (denumite în continuare „State Donatoare”) și Guvernul României privind implementarea Mecanismului Financiar al Spațiului Economic European 2014-2021 publicat în Monitorul Oficial al României nr. 838 din 21.10.2016 prin Ordinul Ministrului Fondurilor Europene nr. 2102 din 19.10.2016;

b) Protocolul 38c la Acordul SEE privind Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European 2014-2021 (denumit în continuare „MF SEE”);

c) Regulamentul privind implementarea Mecanismului Financiar SEE 2014-2021, denumit în continuare „Regulament”, adoptat de Comitetul pentru MFSEE conform Articolului 10.5 al Protocolului 38c;

d) Acordul de Program al Mecanismului Financiar SEE 2014-2021 pentru finanțarea Programului „Mediu, Adaptare la Schimbări Climatice și Ecosisteme”, din data de 01.10.2019, denumit în continuare Acord de Program, încheiat între Comitetul Mecanismului Financiar și Punctul Național de Contact - Direcția Generală pentru Mecanisme și Instrumente Financiare Europene Nerambursabile, reprezentând Guvernul României;

e) Acordul de Implementare a Programului „Mediu, Adaptare la Schimbări Climatice și Ecosisteme” din data de 26.11.2019, încheiat între Ministerul Fondurilor Europene – Punctul Național de ContactC și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, în calitate de Operator de Program;

f) Ghidurile adoptate de CMF în conformitate cu Regulamentul. În cazul unei neconcordanțe între Acordul de Program și Regulament, prevederile din regulamentul prevalează;

g) Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 197/2020 privind constituirea Unității de Implementare a Programului ”Mediu, adaptarea la schimbările climatice și ecosisteme” RO - Mediu implementat de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor în calitate de Operator de Program în cadrul Mecanismului Financiar al Spațiului Economic European (MF SEE) 2014 -2021;

h) Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 34/05.05.2017 privind gestionarea financiară a fondurilor externe nerambursabile aferente Mecanismului Financiar Spațiul Economic European 2014-2021 și Mecanismului Financiar Norvegian 2014-2021, aprobată prin Legea nr. 206/2017, cu modificările și completările ulterioare;

i) Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 2.840/2017 privind metodologia de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2017;

- j) Hotărârea Guvernului nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, cu modificările și completările ulterioare;
- k) Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 66/2011 din data de 29 iunie 2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- l) Hotărârea Guvernului nr. 875/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora;
- m) Legea Nr. 98/2016 din 19 mai 2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;
- n) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- o) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2019 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare;
- p) Hotărârea Guvernului nr. 43 /2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor.
- r) Ordinul ministrului fondurilor europene nr. 1284/2016 privind aprobarea Procedurii competitive aplicabile solicitanților/beneficiarilor privați pentru atribuirea contractelor de furnizare, servicii sau lucrări finanțate din fonduri europene.

4. DEFINIȚII

- Ghidul Solicitantului – documentul ce cuprinde informațiile necesare Solicitantului pentru pregătirea, derularea și implementarea proiectului.
- Autoritatea de Audit – entitate publică națională, independentă funcțional față de Punctul Național de Contact, de Autoritatea de Certificare și de Operatorul de Program, desemnată de Statul Beneficiar și responsabilă pentru verificarea funcționării eficiente a sistemului de management și control.
- Apel de propuneri – modalitate competitivă de depunere, evaluare și selecție a unor proiecte ce se înscriu în obiectivul Programului RO-Mediu și care respectă prevederile Ghidului Solicitantului.
- Autoritatea de Certificare – entitatea publică națională, independentă funcțional față de Autoritatea de Audit și de Operatorul de Program, desemnată de către Statul Beneficiar pentru a certifica informațiile cu caracter financiar.

- Comitetul de cooperare - format din reprezentanți ai OP și al partenerului/rilor donator/i. Comitetul de cooperare va oferi consultanță cu privire la pregătirea și implementarea Programului. Comitetul de cooperare va fi prezidat de un reprezentant al OP. Reprezentanții FMC și ai Punctului Național de Contact vor fi invitați să participe ca observatori.
- Proiect în Parteneriat cu Statele Donatoare - proiect implementat în strânsă cooperare cu un partener de proiect a cărui locație principală se află în unul dintre Statele Donatoare.
- Partener de Program din Statele Donatoare – entitate publică dintr-un Stat Donator desemnată de CMF, care oferă consiliere cu privire la pregătirea și/sau implementarea programului, și/sau participă la implementarea programului.
- State Donatoare – Islanda, Liechtenstein și Norvegia.
- Comitetul Mecanismului Financiar SEE – (denumit în continuare CMF) - Comitetul înființat de către Comitetul Permanent al Statelor AELS să gestioneze Mecanismului Financiar SEE 2014-2021.
- Evaluare – o apreciere sistematică, obiectivă și independentă a modului de concepere, implementare și/sau a rezultatelor obținute în programe și proiecte, cu scopul de a determina relevanța, coerența și consistența, eficacitatea, eficiența, impactul și sustenabilitatea contribuției financiare.
- Oficiul Mecanismului Financiar (denumit în continuare OMF) – oficiul care asistă CMF în gestionarea Mecanismului Financiar SEE 2014-2021. OMF, care este din punct de vedere administrativ o parte din Asociația Europeană a Liberului Schimb, este responsabil pentru derularea operațiunilor curente ale Mecanismului Financiar SEE 2014-2021 în numele CMF și îndeplinește funcția de punct de contact.
- Autoritatea pentru nereguli – entitate publică națională desemnată de Statul beneficiar ca fiind responsabilă pentru întocmirea și depunerea rapoartelor de nereguli în numele Statului Beneficiar.
- Monitorizare – urmărirea implementării proiectelor și programelor pentru a se asigura că procedurile stabilite sunt respectate, pentru a verifica progresul înregistrat în vederea obținerii rezultatelor și realizărilor stabilite și a identifica la timp eventualele probleme, în vederea adoptării de măsuri corective.
- Punctul Național de Contact - entitate publică națională (Ministerul Fondurilor Europene), desemnată de către Statul Beneficiar ce deține responsabilitatea generală pentru atingerea obiectivelor Mecanismului Financiar SEE 2014-2021, precum și pentru implementarea prevederilor Memorandumului de Înțelegere.
- Organizație non-guvernamentală (denumită în continuare ONG) – organizație voluntară non-profit înființată ca persoană juridică, având un scop non-comercial, independentă de administrațiile locale, regionale și centrale, de entitățile publice, de partidele politice și de organizațiile comerciale. Instituțiile religioase și partidele politice nu sunt considerate ONG-uri.

- Sprijin financiar nerambursabil – suma acordată în baza contractului de finanțare în vederea implementării proiectului, constituită din suma finanțată din MF SEE și cofinanțarea națională publică aferentă.
- Program – o structură care stabilește o strategie de dezvoltare, având un set coerent de măsuri care vor fi implementate prin intermediul unor proiecte realizate cu sprijinul Mecanismului Financiar SEE 2014-2021, cu scopul de a realiza obiectivele și rezultatele stabilite.
- Acord de Program – un acord între Comitetul Mecanismului Financiar și Punctul Național de Contact pentru reglementarea implementării unui anume Program.
- Acord de Implementare a Programului – un acord între Punctul Național de Contact și Operatorul de Program care reglementează implementarea fiecărui program. Acordul de Implementare a Programului stabilește termenii și condițiile pentru implementarea programului, suma totală alocată programului și sursele pentru finanțarea/cofinanțarea acestuia, elementele specifice fiecărui program, inclusiv îndatoririle și responsabilitățile părților.
- Grantul Programului – contribuția financiară acordată de Statele Donatoare unui program.
- Operator de Program – entitate publică sau privată, comercială sau necomercială, precum și organizații non-guvernamentale, cu responsabilitate în pregătirea și implementarea unui program.
- Partener de Program – entitate publică sau privată, comercială sau necomercială, precum și organizații non-guvernamentale, organizații internaționale sau agenții sau organisme ale acestora implicate activ și contribuind efectiv la implementarea unui program.
- Proiect - o serie de lucrări indivizibile din punct de vedere economic care îndeplinesc o funcție tehnică precisă și cu obiective clar stabilite referitoare la programul în care se încadrează. Un proiect poate include unul sau mai multe subproiecte. Fără a aduce atingere Articolului 6.5 proiectele sunt selectate de Operatorul de Program.
- Contract de (finanțare) proiect – un contract între Operatorul de Program și Promotorul de Proiect, care reglementează implementarea unui proiect.
- Grantul Proiectului – grantul acordat de către un Operator de Program unui Promotor de Proiect în vederea implementării proiectului.
- Partener de Proiect – o persoană fizică sau juridică, activ implicată și contribuind în mod eficient la implementarea unui proiect. Împarte cu Promotorul de Proiect un scop social și economic comun, care urmează să fie realizat prin implementarea acelui proiect.
- Promotorul de Proiect – persoană fizică sau juridică, cu responsabilitate în inițierea, pregătirea și implementarea unui proiect.
- Domeniul programului - un câmp tematic din cadrul unui sector prioritar, cu un anumit obiectiv general și cu rezultate specifice măsurabile.

- Regulament – în cazul de față este vorba de Regulamentul privind implementarea Mecanismului Financiar Spațiul Economic European (SEE) 2014-2021, adoptat de Comitetul pentru Mecanismul Financiar SEE conform articolului 10.5 al Protocolului 38c la Acordul SEE.
- Comitetul de Selecție – recomandă proiectele care urmează să fie finanțate în cadrul programului. Comitetul de Selecție va fi format din cel puțin 3 persoane care dețin experiența relevantă. Cel puțin una dintre acestea nu va avea legătură cu Operatorul de Program. Reprezentantul DPP (NEA) este invitat să participe la ședințele Comitetului ca membru fără drept de vot. FMC și Punctul National de Contact participă la procesul de selecție în calitate de observatori.
- Avans – parte din grantul proiectului acordată către Promotorii de Proiect de către Operatorul de Program, pe baza prevederilor Acordului de Program referitoare la plăți și în limita stabilită în contractul de finanțare al proiectului, pentru a asigura resursele financiare și a acoperi partea de cheltuieli justificate estimate a proiectului până la plata primei plăți intermediare.
- Plăți intermediare - sume reprezentând tranșe intermediare de plată acordate pe parcursul implementării contractului de finanțare Promotorului de Proiect de către Operatorul de Program, pe baza prevederilor Acordului de Program referitoare la plăți, pentru a asigura resursele financiare necesare derulării contractelor de finanțare ale proiectelor, conform prevederilor acestora.
- Cerere de plată - totalitatea documentelor depuse de către Promotorul de Proiect în vederea obținerii plății în avans, a plăților intermediare sau a plății finale, după caz.
- Cofinanțare națională (publică) – sumă asigurată de către Operatorul de Program, corespunzătoare valorii totale a costurilor eligibile pe Program, stabilită conform Acordului de Program pentru Programul RO-Mediu.
- Cofinanțare proprie (privată) - totalul sumelor, altele decât cele prevăzute la cofinanțarea națională (publică), asigurate de către Promotorii de Proiecte și de către Partenerii de Proiecte ai acestora, alții decât instituțiile publice, după caz, reprezentând sume aferente cheltuielilor eligibile pentru implementarea proiectelor, conform contractelor de finanțare din cadrul Programului RO-Mediu.
- Cheltuieli directe – acele cheltuieli identificate de Promotorul de Proiect și/sau de Partenerii de Proiect, conform principiilor de contabilitate și procedurilor interne ale acestora, ca fiind cheltuieli specifice legate în mod direct de implementarea proiectului și care pot fi înregistrate în mod direct în acest scop (art. 8.3 (1) din Regulament).
- Cheltuieli indirecte – toate cheltuielile eligibile care nu pot fi identificate de Promotorul de Proiect și/sau de Partenerii de Proiect ca fiind atribuite în mod direct proiectului, dar care pot fi identificate și justificate în baza sistemului propriu de contabilitate ca fiind efectuate în legătură directă cu costurile eligibile directe atribuite proiectului. Acestea nu pot include costuri eligibile directe.

- Dublă finanțare - finanțarea unor costuri care au fost deja acoperite/decontate din Mecanismul Financiar SEE sau din alte surse de finanțare (fonduri publice/ fonduri externe nerambursabile) sau finanțarea aceleiași activități din mai multe surse.
- Conflict de interese - situația în care actor financiar sau o altă persoană implicată într-un anumit proces/activitate (de ex. în procesul de selecție), deține interese directe sau indirecte care sunt sau par a fi incompatibile cu exercitarea imparțială și/sau obiectivă a funcțiilor în cadrul aceluși proces/activitate. Aceste interese pot fi legate de interese economice, afinități politice sau naționale, legături de familie sau personale, alte interese comune cu cele ale solicitantului sau ale partenerului său, sau orice alte interese care pot influența activitatea imparțială și obiectivă a persoanei în cauză. De asemenea, vor fi avute în vedere și prevederile privind conflictul de interese din legislația națională incidentă.

5. Alocare financiară

5.1 Alocare financiară totală a apelului de propuneri „Restaurarea zonelor umede și turbăriilor”

Suma totală alocată apelului de propuneri „Restaurarea zonelor umede și turbăriilor” este de **3.550.000 Euro**, compusă din:

- **3.017.500 Euro (85%)** – contribuția (grantul) Mecanismului Financiar SEE 2014-2021;
- **532.500 Euro (15%)** – contribuția (cofinanțarea) națională.

5.2 Alocarea financiară pe proiecte

Rata maximă a grantului proiectului este calculată ca procent din totalul cheltuielilor eligibile ale proiectului, conform prevederilor Acordului de Program, după cum urmează:

Valoarea minimă (Euro)	Valoarea maximă* (Euro)	Grantul proiectului (definită în Art. 1.6 din Regulament)**
700.000	900.000 Euro	100% din totalul costurilor eligibile ale proiectului în situația în care Promotorul de Proiect aparține entităților publice sau private și necomerciale necomerciale, altele decât organizațiile non-guvernamentale.
		maxim 90% din totalul costurilor eligibile ale proiectului în situația în care Promotorul de Proiect este entitate privată cu caracter comercial
		maxim 90% din totalul costurilor eligibile ale proiectului în situația în care Promotorul de Proiect este ONG

* Pentru a verifica includerea în valoarea maximă a ajutorului financiar nerambursabil, Solicitantul va lua în considerare rata InforEuro din luna lansării apelului de propuneri.

** Grantul proiectului se stabilește, în toate cazurile, la un nivel care respectă prevederile în vigoare privind ajutorul de stat și ia în considerare orice și toate celelalte forme de sprijin public acordate proiectelor prin Programul RO-Mediu finanțat din MF SEE 2014-2021. Orice costuri rămase ale proiectului vor fi furnizate sau obținute de către Promotorul Proiectului, respectiv partea de cofinanțare proprie (privată).

În cazul finanțărilor acordate ONG-urilor, conform angajamentelor (Declarației de angajament anexate la Cererea de finanțare ca parte integrantă a acesteia) și responsabilităților acestora ca Solicitanți (Promotori de Proiect) aceștia au obligația să asigure cofinanțarea proprie (privată) ce îi revine din costurile eligibile ale proiectului, reprezentând minim 10% din valoarea eligibilă a proiectului.

6. Eligibilitatea Promotorilor de Proiect și Partenerilor de Proiect

Pentru asumarea regulilor de eligibilitate ale Programului RO-Mediu, la depunerea aplicației lor de proiect, Promotorii de Proiect și Partenerii de Proiect **trebuie** să completeze și să depună declarațiile și angajamentele conform modelelor furnizate în anexele acestui Ghid al Solicitantului, respectiv Anexa 4.

6.1 Eligibilitatea Promotorului de Proiect (Solicitantului)

Constituie Solicitant eligibil în cadrul prezentului apel de propuneri, orice entitate publică sau privată, comercială sau necomercială și organizație non-guvernamentală, care îndeplinește cumulativ următoarele criterii:

a. are calitatea de persoană juridică înregistrată în România;

b. se încadrează în una dintre următoarele categorii:

- organizație non-guvernamentală, care:

- este ONG în sensul definiției de la secțiunea 5 a prezentului Ghid și este constituită în baza Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare și
- a fost înființată în urmă cu cel puțin 2 ani (față de data de lansare a apelului de propuneri) și activitatea sa, conform documentelor statutare, este, printre altele, **protecția mediului și/sau protecția naturii**;

- societate comercială, care:

- este constituită în baza Legii nr. 31/1990 privind societățile (republicată), cu modificările și completările ulterioare și se încadrează în categoria IMM (microîntreprindere, întreprindere mică sau întreprindere mijlocie, astfel cum sunt definite în Recomandarea 2003/361/CE) și
- a fost înființată în urmă cu cel puțin 2 ani (față de data de lansare a apelului de propuneri) și activitatea sa, conform documentelor statutare/constitutive, este, printre altele, **protecția mediului și/sau protecția naturii**;

- instituție publică în a cărei atribuții intră, printre altele, și **protecția mediului și/sau protecția naturii** (agenții pentru protecția mediului, Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate, Consilii Județene, Consilii Locale etc.);
 - instituție de cercetare în domeniul **protecției mediului și/sau protecția naturii**;
 - instituție de învățământ în al cărei curriculum se regăsesc și domeniile de protecția mediului și/sau protecția naturii.
- c. este direct responsabil pentru inițierea, pregătirea, implementarea și sustenabilitatea proiectului, împreună cu partenerii de proiect (dacă este cazul);
- d. dispune de resurse financiare suficiente și stabile, precum și de competențele profesionale și calificările necesare pentru implementarea proiectului și asigurarea sustenabilității acestuia;
- e. dispune de resursele necesare pentru asigurarea cofinanțării/ contribuției proprii ce îi revine din costurile eligibile ale proiectului, dacă este cazul.
- f. dispune de resursele necesare pentru finanțarea tuturor costurilor neeligibile aferente proiectului, precum și pentru acoperirea eventualelor corecții financiare rezultate din implementarea proiectului, dacă este cazul;
- g. nu a beneficiat și nu beneficiază de sprijin financiar din fonduri publice/ fonduri externe nerambursabile pentru implementarea proiectului depus în cadrul prezentului apel de propuneri (identitatea obiectivelor, rezultatelor, activităților etc.) sau a unor activități aferente proiectului;
- h. își asumă obligația de a informa imediat Operatorul de Program în situația în care proiectul/ activități din proiect este/sunt aprobat(e) la finanțare din alte fonduri publice/ fonduri externe nerambursabile ulterior depunerii acestuia în cadrul prezentului apel de propuneri.
- i. nu se află în una dintre următoarele situații:
- 1) Solicitantul este în faliment, în insolvență sau în lichidare, activitățile sale sunt sub administrare judiciară, face obiectul unui acord preventiv, un mandat ad-hoc sau alt acord încheiat cu creditorii, și-a suspendat activitatea comercială, face obiectul unor proceduri legate de aceste aspecte și se află în orice altă situație similară care ar decurge dintr-o procedură asemănătoare prevăzută de legislația sau reglementările europene și naționale;
 - 2) Solicitantul nu și-a îndeplinit obligațiile cu privire la plata impozitelor și taxelor la bugetele locale și la bugetul de stat în conformitate cu legile în vigoare și nu beneficiază, în condițiile legii, de eşalonarea acestora ori de alte facilități în vederea plății acestora, inclusiv, după caz, a eventualelor dobânzi ori penalități de întârziere acumulate sau a amenzilor. Această condiție nu se aplică atunci când valoarea obligațiilor de plată nete este mai mică de 1/12 din totalul obligațiilor datorate la bugetul de stat în ultimele 12 luni, respectiv valoarea obligațiilor de plată este mai mică de 1/6 din totalul obligațiilor datorate la bugetul local în ultimul trimestru;
 - 3) Solicitantul sau reprezentantul legal au făcut obiectul unei hotărâri judecătorești rămase definitive (res judicata) pentru fraudă, corupție, participare la o organizație criminală, spălare de bani sau finanțarea terorismului, infracțiuni aferente terorismului sau infracțiuni legate de activități teroriste, exploatarea prin muncă a copiilor sau alte forme de trafic de persoane sau orice altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene sau ale donatorilor publici internaționali, inclusiv condamnări definitive în cauze referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor nerambursabile (europene și/sau provenind de la donatori publici internaționali) și a fondurilor publice naționale aferente acestora;

- 4) Solicitantul sau reprezentantul legal au fost condamnați printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă (res judicata) pentru o infracțiune legată de conduita lor profesională;
- 5) Solicitantul sau reprezentantul legal au făcut obiectul unei hotărâri judecătorești sau decizii administrative rămase definitive (res judicata) cu privire la o abatere profesională gravă, deoarece au încălcat legile, regulamentele sau standardele etice ale profesiei din care face parte Solicitantul sau deoarece se fac vinovați de orice conduită abuzivă care le afectează credibilitatea profesională, atunci când această conduită trădează o intenție frauduloasă sau o neglijență gravă;
- 6) Solicitantul sau reprezentantul legal au încercat, direct sau prin interpuși, să obțină informații confidențiale sau să influențeze evaluatorii Operatorului de Program în timpul procesului de evaluare a cererilor de finanțare în cadrul prezentului apel de propuneri sau altor apeluri de proiecte derulate în cadrul Programului RO-MEDIU;
- 7) Solicitantul sau reprezentantul legal au furnizat informații false Operatorului de Program, nu furnizează sau nu sunt în măsură să prezinte informațiile/ documentele justificative solicitate în vederea selecției proiectului pentru finanțare;
- 8) Solicitantul sau reprezentantul legal se află în orice situație de conflict de interese, definit în conformitate cu prevederile naționale/ europene în vigoare, care ar putea apărea în legătură cu prezentul apel de propuneri (un conflict de interese ar putea apărea mai ales ca urmare a unor interese economice, afinități politice sau naționale, legături familiale sau emoționale sau orice altă legătură relevantă sau orice alt interes comun);
- 9) Solicitantul sau reprezentantul legal au informat cu întârziere Operatorul de Program despre orice situație care ar constitui un conflict de interese ori ar putea da naștere unui conflict de interese.

6.2 Eligibilitatea Partenerilor de Proiect

Proiectul poate fi implementat în parteneriat cu una sau mai multe entități din România și/sau Statele Donatoare. Partenerii trebuie să aibă capacitatea să desfășoare activități relevante în cadrul proiectului. Solicitantul trebuie să prezinte, în cererea de finanțare, valoarea adăugată adusă de implicarea fiecăreia dintre părți în implementarea proiectului.

Parteneriatul creat nu poate constitui o atribuire mascată a unui contract de achiziție publică, respectiv nu trebuie să limiteze competiția pe piața bunurilor sau serviciilor prin intrarea în parteneriat cu un potențial furnizor de servicii și nu trebuie să afecteze utilizarea eficientă a fondurilor publice din perspectiva costurilor implicate.

6.2.1 Natura și situația partenerului

Partenerii de proiecte eligibili sunt entitățile publice sau private, comerciale sau necomerciale, precum și organizații non-guvernamentale, care au calitatea de persoane juridice, fie în statele Donatoare (Norvegia, Islanda, Liechtenstein), fie în România, care sunt implicate în mod activ în implementarea proiectului și contribuie în mod efectiv la acesta.

Partenerul de proiect trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele criterii:

- a. are calitatea de persoană juridică înregistrată în statul de proveniență conform legislației aplicabile;
- b. se încadrează în una dintre următoarele categorii:

A. Parteneri de proiect din România:

- organizație neguvernamentală, care:
 - este ONG în sensul definiției de la secțiunea 5 a prezentului Ghid și este constituită în baza Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare și
 - a fost înființată în urmă cu cel puțin 2 ani (față de data de lansare a apelului de propuneri) și activitatea sa, conform documentelor statutare, este, printre altele, **protecția mediului și/sau protecția naturii**;
- societate comercială, care:
 - este constituită în baza Legii nr. 31/1990 privind societățile (republicată), cu modificările și completările ulterioare și se încadrează în categoria IMM (microîntreprindere, întreprindere mică sau întreprindere mijlocie, astfel cum sunt definite în Recomandarea 2003/361/CE) și
 - a fost înființată în urmă cu cel puțin 2 ani (față de data de lansare a apelului de propuneri) și activitatea sa, conform documentelor statutare/constitutive, este, printre altele, **protecția mediului și/sau protecția naturii**;
- instituție publică în ale cărei atribuții intră, printre altele, și **protecția mediului și/sau protecția naturii** (Agenții de protecție a mediului, Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate, Consilii Județene, Consilii Locale etc.);
- instituție de cercetare în domeniul **protecției mediului și/sau protecția naturii**;
- instituție de învățământ în al cărei curriculum se regăsește și domeniile **protecției mediului și/sau protecția naturii**.

B. Parteneri de proiect din Statele Donatoare:

- orice entitate publică sau privată, comercială sau necomercială, inclusiv organizații neguvernamentale, astfel cum sunt definite la secțiunea 5 din prezentul Ghid, cu personalitate juridică, înființată în unul dintre Statele Donatoare.
- c. este activ implicat în, și contribuie la implementarea proiectului;
- d. dispune de resurse financiare suficiente și stabile, precum și de competențele profesionale și calificările necesare pentru îndeplinirea responsabilităților sale în cadrul proiectului (inclusiv în perioada de sustenabilitate, dacă este cazul);
- e. dispune de resursele necesare pentru asigurarea contribuției proprii ce îi revine din costurile eligibile ale proiectului, dacă este cazul;
- f. dispune de resursele necesare pentru finanțarea costurilor neeligibile aferente activităților derulate, precum și pentru acoperirea eventualelor corecții financiare rezultate din implementarea acestora, dacă este cazul;
- g. nu a beneficiat și nu beneficiază de sprijin financiar din fonduri publice/ fonduri externe nerambursabile pentru implementarea proiectului depus în cadrul prezentului apel de propuneri (identitate de obiective, rezultate, activități etc.) sau a unor activități aferente proiectului;

h. își asumă obligația de a informa imediat Operatorul de Program în situația în care proiectul/activități din proiect este/sunt aprobat(e) la finanțare din alte fonduri publice/fonduri externe nerambursabile ulterior depunerii acestuia în cadrul prezentului apel de propuneri.

1. nu se află în una dintre următoarele situații:

1. partenerul este în faliment, în insolvență sau în lichidare, activitățile sale sunt sub administrare judiciară, face obiectul unui concordat preventiv, mandat ad-hoc sau alt acord încheiat cu creditorii, și-a suspendat activitatea comercială, face obiectul unor proceduri legate de aceste aspecte și se află în orice altă situație similară care ar decurge dintr-o procedură asemănătoare prevăzută de legislația sau reglementările europene și naționale în vigoare;

2. partenerul nu și-a îndeplinit obligațiile cu privire la plata impozitelor și taxelor la bugetele locale și la bugetul de stat în conformitate cu legile în vigoare și nu beneficiază, în condițiile legii, de eşalonarea acestora ori de alte facilități în vederea plății acestora, inclusiv, după caz, a eventualelor dobânzi ori penalități de întârziere acumulate sau a amenzilor. Această condiție nu se aplică partenerilor din România atunci când valoarea obligațiilor de plată nete este mai mică de 1/12 din totalul obligațiilor datorate la bugetul de stat în ultimele 12 luni, respectiv valoarea obligațiilor de plată este mai mică de 1/6 din totalul obligațiilor datorate la bugetul local în ultimul trimestru;

3. partenerul sau reprezentantul legal au făcut obiectul unei hotărâri judecătorești rămase definitive (res judicata) pentru fraudă, corupție, participare la o organizație criminală, spălare de bani sau finanțarea terorismului, infracțiuni aferente terorismului sau infracțiuni legate de activități teroriste, exploatarea prin muncă a copiilor sau alte forme de trafic de persoane sau orice altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene sau ale donatorilor publici internaționali, inclusiv condamnări definitive în cauze referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor nerambursabile (europene și/sau provenind de la donatori publici internaționali) și a fondurilor publice naționale aferente acestora;

4. partenerul sau reprezentantul legal au fost condamnați printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă (res judicata) pentru o infracțiune legată de conduita lor profesională;

5. partenerul sau reprezentantul legal au făcut obiectul unei hotărâri judecătorești sau decizii administrative rămase definitive (res judicata) cu privire la o abatere profesională gravă, deoarece au încălcat legile, regulamentele sau standardele etice ale profesiei din care face parte solicitantul sau deoarece se fac vinovați de orice conduită abuzivă care le afectează credibilitatea profesională, atunci când această conduită trădează o intenție frauduloasă sau o neglijență gravă;

6. partenerul sau reprezentantul legal au încercat, direct sau prin interpuși, să obțină informații confidențiale sau să influențeze evaluatorii Operatorului de Program în timpul procesului de evaluare a cererilor de finanțare în cadrul prezentului apel de propuneri sau altor apeluri de proiecte derulate în cadrul Programului RO- MEDIU;

7. partenerul sau reprezentantul legal au furnizat informații false Operatorului de Program, nu furnizează sau nu sunt în măsură să prezinte informațiile/documentele justificative solicitate în vederea selecției proiectului pentru finanțare;

8. partenerul sau reprezentantul legal se află în orice situație de conflict de interese, definit în conformitate cu prevederile naționale/ europene în vigoare, care ar putea apărea în legătură cu prezentul apel de propuneri (un conflict de interese ar putea apărea mai ales ca urmare a unor interese economice, afinități politice sau naționale, legături familiale sau emoționale sau orice altă legătură relevantă sau orice alt interes comun);

9. partenerul sau reprezentantul legal au informat cu întârziere Operatorul de Program despre orice situație care ar constitui un conflict de interese ori ar putea da naștere unui conflict de interese.

6.2.2 Selecția partenerilor

Parteneriatul cu parteneri din Statele Donatoare este încurajat.

În procesul de selectare a partenerilor de tip entitate privată din România și/sau Statele Donatoare, Solicitantul va respecta prevederile OUG nr. 34/2017 și ale Ordinului Ministrului Finanțelor Publice nr. 2840/31.10.2017, respectiv:

- **Pentru partenerii de proiect entități private din România:**
 - Va face publică intenția privind stabilirea unui parteneriat cu entități private în vederea implementării unui proiect finanțat din Programul RO-MEDIU, prin intermediul canalelor media cu acoperire națională sau prin internet;
 - Va menționa în anunțul de intenție principalele activități ale proiectului și condițiile minime pe care trebuie să le îndeplinească partenerii;
 - Va demonstra că a ales partenerii dintre entitățile private care au răspuns anunțului public (prin raport de selecție sau document echivalent);
- **Pentru partenerii de proiect entități private din Statele Donatoare:**
 - Va face dovada că partenerii au fost selectați dintre organizațiile care au domenii de activitate în concordanță cu obiectivele specifice ale proiectului.

6.2.3 Acordul de parteneriat

În cazul în care un proiect este implementat în parteneriat cu una sau mai multe entități, Promotorul de Proiect (Solicitantul) va semna un Acord de parteneriat cu partenerii de proiect.

Acordul de parteneriat va conține următoarele informații:

- a) prevederi referitoare la rolul și responsabilitățile părților;
- b) prevederi referitoare la acordurile financiare dintre părți, inclusiv, dar fără a se limita la, prevederi referitoare la cheltuielile care pot fi rambursate partenerilor de proiect din bugetul proiectului;
- c) prevederi referitoare la metoda de calcul a costurilor indirecte și suma maximă a acestora;
- d) reguli referitoare la cursul de schimb pentru astfel de cheltuieli și rambursarea acestora;
- e) prevederi legate de auditul asupra partenerilor proiectului;
- f) un buget detaliat;
- g) prevederi referitoare la soluționarea conflictelor.

În conformitate cu prevederile Art. 7.7 (4) din Regulament, Acordul de Parteneriat va fi redactat în limba engleză, dacă cel puțin una dintre părțile acordului este o entitate din Statele Donatoare.

Eligibilitatea cheltuielilor suportate de partenerul de proiect este supusă aceluiași limitări ca cele aplicabile cheltuielilor suportate de Promotorul de Proiect.

Crearea și implementarea relației dintre Promotorul de Proiect și Partenerul de Proiect vor respecta legislația națională și a Uniunii Europene referitoare la achizițiile publice precum și prevederile Regulamentului MF SEE 2014-2021.

La depunerea cererii de finanțare va fi depusă cel puțin o scrisoare de intenție (Anexa 7), iar Acordul de Parteneriat (Anexa 8) va fi transmis obligatoriu Operatorului de Program înainte de semnarea contractului de proiect.

7. Eligibilitatea proiectului/ activităților

7.1 Informații preliminare cu privire zonele umede și turbării

Ecosistemele de turbărie sunt formațiuni biologice specifice, care ocupă suprafețe relativ restrânse. Sunt deosebit de valoroase, deoarece găzduiesc numeroase specii de plante și animale relict strict dependente de acest tip de habitat. De asemenea, zăcămintul turbos este un adevărat tezaur fosile din care poate fi reconstituită istoria vegetației, faunei și climei. Speciile tipice și caracteristice acestor sisteme au exigențe speciale față de factorii de mediu, ceea ce le face să fie deosebit de sensibile la schimbările înregistrate la nivelul factorilor abiotici limitativi, ce includ aprovizionarea cu apă, pH-ul apei și al substratului și cantitatea de material organic.

Drenarea, transformarea lor în terenuri agricole, pășunatul și cositul intensiv, incendierea, extragerea turbei, etc. sunt numai câțiva dintre factorii antropici care periclitează buna funcționare a acestor sisteme deosebit de fragile, care se adaugă la factorii abiotici menționați mai sus.

La nivel global, turbăriile stochează aproximativ o jumătate din rezerva de carbon a solului prin capacitatea de a absorbi și stoca pe termen lung bioxidul de carbon atmosferic. De aceea sunt considerate a avea un rol major în moderarea schimbărilor climatice. Drenarea turbăriilor urmată de eliberarea masivă de bioxid de carbon și gaz metan, poate avea un impact major asupra încălzirii climei și a schimbărilor climatice. Studiile au demonstrat că turbăriile drenate din zona temperată eliberează prin oxidarea turbei aproximativ 25 tone de bioxid de carbon per hectar anual (Șotropa, 2010). Se estimează că în ultimii 10.000 de ani bioxidul de carbon atmosferic stocat în turbării a redus temperatura globală cu aproximativ 1.5-2°C (Holden, 2005). Estimări la nivel global arată că din cauza drenărilor au fost eliberate în atmosferă 445.696 mil.tone bioxid de carbon, din care 1298 mil.tone numai în anul 2008 (Joosten, 2009). La această eliberare masivă a contribuit și România unde se apreciază că suprafețele acoperite de turbării s-au diminuat în ultimii 10 ani, ca urmare a impactului antropic, cu aproximativ 4% (Joosten, 2009).

La nivelul țării, încă din anul 1955 academicianul Emil Pop a atras atenția asupra problemei protejării și conservării mlaștinilor de turbă, enumerând numeroase mlaștini de o deosebită importanță care au fost distruse. În deceniile parcurse de atunci, starea majorității mlaștinilor de turbă s-a înrăutățit considerabil, unele fiind în totalitate drenate și înlocuite de terenuri agricole. În acest context efortul de restaurare (reabilitare) și conservare la scară națională a acestor ecosisteme unice este unul oportun, foarte important și de mare actualitate.

În cadrul proiectului "Strategii de restaurare a ecosistemelor de turbărie degradate din România (PeatRO)", implementat de Institutul de Biologie București al Academiei Române (IBB), proiect finanțat în cadrul Mecanismului Financiar SEE 2007 – 2014, Programul RO02 – *Biodiversitate și servicii ale ecosistemelor*, au fost evaluate un număr de 218 de turbării și a fost elaborat Programul Național de

restaurare a turbăriilor degradate din România. În cadrul acestui proiect au fost elaborate 50 de scheme de restaurare pentru habitate de turbărie și mlaștini alcaline de interes comunitar afectate de desecare.

În cadrul Programului RO-Mediu – componenta *Ecosisteme și biodiversitate* din cele 50 de scheme de restaurare au fost selectate un număr de 45 de turbării afectate de desecarea antropică și/sau naturală care necesită în principal lucrări de restabilire a regimului hidric.

7.2 Tipuri de proiecte eligibile

Proiectele finanțate în cadrul prezentului apel trebuie să contribuie într-o manieră relevantă și consistentă la atingerea obiectivelor MF SEE 2014-2021, a obiectivului Programului și a indicatorilor specifici rezultatului direct 1.1 al Programului.

Pentru a fi eligibil, proiectul trebuie să conducă la atingerea următoarelor valori țintă minime aferente indicatorilor de Program prin activitățile propuse:

Număr	Rezultatele Programului	Indicatori asociați
Rezultat indirect (Outcome 1)	Îmbunătățirea stării ecologice în habitatele susținute ¹	40 de habitate cu statut ecologic îmbunătățit 100.000 de persoane care beneficiază de habitatele restaurate
Rezultat direct (Output 1.1)	Zone umede și turbării restaurate (reabilitate)	Proiect zona NE 1
		12 zone umede/turbării restaurate 7,1881 km ²
		25.000 de persoane care beneficiază de habitate restaurate*
		Proiect zona NE 2
		12 zone umede/turbării restaurate 1,9480 km ²
		25.000 de persoane care beneficiază de habitate restaurate*
		Proiect zona Centru
		11 zone umede/turbării restaurate 1,5361 km ²
25.000 de persoane care beneficiază de habitate restaurate*		
Proiect zona NV		
10 zone umede/turbării restaurate (reabilitate) 0,5566 km ²		
25.000 de persoane care beneficiază de habitate restaurate*		

*) Valoarea țintă a numărului de locuitori care beneficiază de restaurare se estimează luând în considerare o suprafață de aprox. 50 km în vecinătatea zonelor umede / turbării.

¹ Habitatele includ speciile

În cadrul acestui apel se vor finanța un număr de maxim 4 proiecte care vor viza restaurarea celor 45 de zone umede/turbării selectate. Pentru o implementare judicioasă a proiectelor, cele 45 de turbării au fost grupate pe regiuni de dezvoltare. Astfel, proiectele vor viza restaurarea unui număr de 45 de turbării grupate în patru regiuni, respectiv Regiunea de Nord-Est 1 Regiunea de Nord-Est 2 (județele Suceava și Botoșani), Regiunea Centru (județele Covasna și Harghita), și Regiunea Nord - Vest (județele Bihor, Maramureș, Bistrița-Năsăud, Sălaj, Mureș și Buzău), centralizate în Anexa 9. Suprafața totală estimată să fie restaurată este de 11,22 km².

7.3 Tipuri de activități eligibile

Pentru a fi eligibile spre finanțare, toate cele 4 proiecte vor viza exclusiv lucrări de restaurarea a celor 45 de zone umede/turbării selectate.

Activități eligibile sunt:

- Lucrările destinate restaurării celor 45 de zone umede/turbării prevăzute în Anexa 9. La stabilirea lucrărilor minime necesare restaurării zonelor umede/turbărilor se va porni de la schemele de restaurare care se regăsesc în Anexa 9. La dezvoltarea proiectelor de restaurare și propunerea lucrărilor de restaurare se vor consulta metodele utilizate în restaurarea turbăriilor degradate prevăzute în "Ghidul de restaurare a turbăriilor degradate din România" – Anexa 10; lucrare în care sunt sintetizate rezultatele unor activități desfășurate în cadrul Proiectului "Strategii de restaurare a ecosistemelor de turbărie degradate din România (PeatRO)", implementat de Institutul de Biologie București al Academiei Române (IBB). O atenție deosebită se va acorda planurilor de monitorizare post reabilitare instituite pentru fiecare zona umedă/turbărie.
- elaborare a documentelor pregătitoare necesare implementării măsurilor dedicate ecosistemelor, precum: studii de fezabilitate, documentația necesară eliberării avizelor și acordurilor de mediu, proiectele tehnice, a detaliilor de execuție, studiu de evaluare a impactului asupra mediului (EIA), studiu de evaluare adecvată (EA), studii suport necesare elaborării documentației de gospodărire a apelor (hidrologice, hidrogeologice, etc.), studii necesare documentației tehnice pentru autorizarea de construire (studii de arhitectură, geotehnice, etc.), orice alte studii sau activități necesare implementării activităților, după caz.
- activitățile de creștere a gradului de conștientizare cu privire la necesitatea conservării și îmbunătățirii stării de conservare a zonelor umede și a turbăriilor.

Condiții generale:

- Obiectivul central al unei acțiuni de restaurare este restabilirea funcțiilor din cadrul ecosistemului astfel încât acesta să poată funcționa autonom, să se autoregleze și în consecință să devină o turbărie activă care acumulează turbă. Factorii cheie pentru restabilirea funcțiilor în cadrul

ecosistemului sunt un bilanț hidrologic pozitiv și restabilirea asociațiilor vegetale caracteristice turbăriilor (de regulă cele de *Sphagnum*);

- Efectele acțiunilor de restaurare asupra stării ecologice a ecosistemelor vizate de proiect trebuie monitorizate pe tot parcursul proiectului, iar rezultatul/efectul proiectului asupra stării ecosistemelor trebuie clar demonstrat înainte de finalizarea acestuia sau, în situația în care acest lucru nu este posibil, pe perioada de sustenabilitate a proiectului;
- Solicitantul trebuie să demonstreze că activitățile propuse au ca obiectiv final îmbunătățirea/ menținerea funcțiilor ecosistemului pentru care a fost elaborat proiectul;
- Rezultatele proiectelor trebuie evaluate periodic prin stabilirea unui sistem de monitorizare, prin comparație cu o stare de referință, imagini istorice ale ecosistemului (fotografii, hărți, aerofotograme);
- **Pentru terenurile aferente activităților de restaurare ecologică care aparțin domeniului public al statului sau al unităților administrativ teritoriale**, se va prezenta **acordul scris al unității administrative teritoriale** referitor la derularea activităților din cadrul proiectului pe perioada de implementare a acestuia, inclusiv pe perioada de viață a obiectivului finanțat, dar nu mai puțin de perioada de sustenabilitate a proiectului, precum și respectarea tuturor celorlalte condiții ale Ghidului Solicitantului referitoare la sustenabilitatea proiectului;
- **Pentru terenuri aflate în proprietate privată**, cu respectarea normelor legale în vigoare privind regimul proprietății private, se va prezenta **acordul scris al proprietarului/-ilor** referitor la derularea activităților din cadrul proiectului sub forma oricărui act juridic în baza căruia Solicitantului i se asigură accesul pe durata de implementare a proiectului, inclusiv pe perioada de viață a obiectivului finanțat, dar nu mai puțin de perioada de sustenabilitate a proiectului, precum și respectarea tuturor celorlalte condiții ale ghidului Solicitantului referitoare la sustenabilitatea proiectului.

IMPORTANT : Referitor la AVIZE/APROBĂRI/AUTORIZAȚII NECESARE DEMARĂRII PROIECTULUI

Pe parcursul implementării proiectului, dar nu mai târziu de primele 6 luni de implementare, înainte de demararea lucrărilor de reconstrucție pentru fiecare turbărie/zonă umedă, se vor prezenta următoarele documente:

- *Studiu de fezabilitate (dacă este cazul),*
- *memoriu și deviz pentru infrastructura care nu necesită autorizație de construcție (dacă este cazul),*
- *acte de reglementare aferente procesului de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM), Evaluării Adequate (EA), raportul la studiul de impact asupra mediului (dacă este cazul),*
- *proiectul tehnic (daca este cazul)*

Lucrările efective de reconstrucție a zonelor umede și turbăriilor nu pot fi demarate fără deținerea acestor avize/acorduri/autorizații conform cadrului legal.

7.4 Alte activități cu caracter general eligibile

Activitățile specifice acțiunilor eligibile în cadrul Programului RO –Mediu vor fi completate cu următoarele activități cu caracter general:

- Activități de informare și publicitate referitoare la proiect, conform Manualului de Identitate Vizuală (altele decât cele de conștientizare legate de protecția biodiversității);
- Managementul de proiect (activitate derulată de echipa de proiect, diferită de activitățile derulate de către personalul organizației solicitante);
- Auditul de proiect, pentru certificarea cheltuielilor înainte de plata finală (numai în situația Partenerilor de proiect din Statele Donatoare);
- Achiziția de echipamente și softuri este eligibilă doar în cazul în care este justificată contribuția lor efectivă pentru atingerea indicatorilor specifici Rezultatului direct 1.1 al Programului.

7.5. Sustenabilitatea proiectului

Sustenabilitatea rezultatelor proiectului este fundamentală pentru asigurarea unor beneficii pe termen lung. Astfel, este necesară asigurarea sustenabilității rezultatelor proiectului, care poate include activități de monitorizare sau alte tipuri de activități menite să asigure refacerea zonelor umede/turbăriilor supuse reconstrucției și atingerea unei stări de conservare favorabile a habitatelor și speciilor caracteristice acestor ecosisteme etc.

Cererea de finanțare trebuie să includă informații cu privire la măsurile concrete de valorificare a rezultatelor proiectului în perioada de sustenabilitate și modalitatea în care rezultatele proiectului vor fi preluate/ utilizate/ replicate ulterior fie de către Solicitant/ parteneri, fie de către alte entități.

Perioada minimă de sustenabilitate a proiectelor este de 5 ani de la aprobarea de către Operatorul de Program a raportului final al proiectului.

7.6. Principii orizontale

Solicitanții vor detalia în cererea de finanțare modul în care proiectul contribuie la respectarea principiilor orizontale și cum vor fi acestea abordate:

- **Bună guvernare, transparență, egalitate și toleranță zero față de corupție;**
- **Dezvoltare durabilă, creștere economică pe termen lung, coeziune socială și protecția mediului.**

7.7. Durata implementării proiectelor

Datele inițiale și finale ale eligibilității fiecărui proiect vor fi indicate în contractul de finanțare al proiectului pentru proiectul respectiv (art. 8.13 (2) din Regulamentul SEE 2014-2021). Proiectele vor avea o durată de implementare de cel puțin 12 luni, cu începere de la data semnării contractului de finanțare al proiectului.

Perioada de eligibilitate a cheltuielilor se întinde pe toată perioada de implementare a activităților, dar nu mai târziu de data prevăzută la art. 8.13 (3) din Regulamentul SEE 2014-2021.

8. Eligibilitatea cheltuielilor

8.1 Principii generale privind eligibilitatea cheltuielilor

Cheltuielile eligibile ale proiectelor sunt cele efectuate în mod real în cadrul proiectului, care îndeplinesc următoarele criterii:

- a) au fost efectuate între data inițială și data finală de eligibilitate a proiectului, conform contractului de finanțare;
- b) au legătură cu obiectul contractului de finanțare și sunt prevăzute în bugetul detaliat al proiectului;
- c) sunt proporționale și necesare pentru implementarea proiectului;
- d) sunt utilizate în unicul scop al atingerii obiectivelor și al realizării rezultatelor așteptate ale proiectului, conform principiilor de economie, eficiență și eficacitate;
- e) sunt identificabile și verificabile, în special prin faptul că sunt incluse în înregistrările contabile ale Promotorului de proiect și/sau ale partenerului de proiect și sunt stabilite conform standardelor contabile aplicabile în țara în care este stabilit Promotorul de proiect și/sau partenerul de proiect și conform principiilor de contabilitate general acceptate;
- f) respectă cerințele legislației fiscale și sociale în vigoare.

Cheltuielile sunt considerate ca fiind efectuate atunci când costul a fost facturat, plătit și obiectul acestora a fost livrat (în cazul bunurilor) sau executat (în cazul serviciilor și lucrărilor). În mod excepțional, cheltuielile pentru care a fost emisă o factură în ultima lună de eligibilitate sunt, de asemenea, considerate ca fiind efectuate în perioada de eligibilitate, dacă acestea sunt plătite în termen de 30 de zile de la data finală a eligibilității. Cheltuielile indirecte și amortizarea echipamentelor sunt considerate a fi efectuate în momentul la care sunt înregistrate în contabilitatea Promotorului de Proiect și/sau Partenerului de Proiect.

În cazul în care se achiziționează echipamente noi sau second-hand, numai partea de amortizare corespunzătoare duratei proiectului și ratei reale de utilizare în scopurile proiectului poate fi considerate cheltuială eligibilă (Art. 8.2 alin. 4 din Regulament).

Procedurile de contabilitate și audit intern ale Promotorului de Proiect trebuie să permită o reconciliere directă a cheltuielilor și veniturilor declarate cu privire la proiect cu declarațiile contabile și documentele justificative corespunzătoare.

Eligibilitatea costurilor generate de Parteneri respectă aceleași reguli care se aplică costurilor generate de Solicitant/ Promotorul de Proiect.

8.2 Achiziții

Legislația națională și a Uniunii Europene privind achizițiile publice va fi respectată la toate nivelurile de implementare a proiectelor finanțate în cadrul Programului RO-Mediu.

Legislația națională aplicabilă promotorilor de proiecte și partenerilor din România este reprezentată, *inter alia*, de Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice și Ordinul ministrului fondurilor europene nr.

1284/2016 *privind aprobarea Procedurii competitive aplicabile solicitanților/ beneficiarilor privați pentru atribuirea contractelor de furnizare, servicii sau lucrări finanțate din fonduri europene.*

Achizițiile efectuate de partenerii străini se vor derula în conformitate cu legislația în vigoare privind achizițiile publice din țara de origine și în conformitate cu prevederile 8.15 din Regulamentul MF SEE 2014-2021.

8.3. Categoriile de cheltuieli eligibile pentru proiect

Cheltuielile directe eligibile pentru un proiect sunt acele cheltuieli care sunt identificate de Promotorul de Proiect și / sau de Partenerul de Proiect, în conformitate cu principiile contabile și regulile interne obișnuite, ca și cheltuieli specifice legate direct de implementarea proiectului și care, prin urmare, pot fi legate direct de acesta, îndeplinind următoarele criterii:

- au fost efectuate între data inițială și data finală de eligibilitate a proiectului, conform contractului de proiect;
- au legătură cu obiectul contractului de proiect și sunt menționate în bugetul detaliat al proiectului;
- sunt proporționale și necesare pentru implementarea proiectului;
- trebuie utilizate în unicul scop al atingerii obiectivului/obiectivelor proiectului și al realizării rezultatului/rezultatelor așteptate ale proiectului, conform principiilor de economie, eficiență și eficacitate;
- sunt identificabile și verificabile, în special prin faptul că sunt incluse în înregistrările contabile ale Promotorului de Proiect și/sau ale partenerului de proiect și sunt stabilite conform standardelor contabile aplicabile în România și/sau țara în care este stabilit partenerul de proiect, și conform principiilor de contabilitate general acceptate;
- respectă cerințele legislației fiscale și sociale în vigoare.

Următoarele cheltuieli directe sunt în special eligibile cu condiția de a îndeplini criteriile stabilite în secțiunea 8.4.

- (a) cheltuielile cu personalul desemnat pentru proiect, cuprinzând salariile și asigurările sociale precum și alte costuri statutare incluse în remunerație, cu condiția ca acestea să corespundă politicii curente privind remunerarea aplicate de Promotorul de Proiect și de Partenerul de Proiect. Cheltuielile corespunzătoare cu salariul personalului din administrațiile naționale sunt eligibile în măsura în care se referă la costurile unor activități pe care autoritatea publică relevantă nu le-ar efectua în absența derulării proiectului în cauză;
- (b) indemnizații de delegare și de cazare pentru personalul care participă la proiect, pe baza regulilor definite aprobate de Operatorul de Program;
- (c) costul echipamentelor noi sau second-hand. Prin excepție de la regula cuprinsă în secțiunea 8.4 (c) din prezentul ghid, în cazul în care echipamentul este o componentă integrală și necesară pentru atingerea rezultatelor proiectului, temeinic justificată, întregul preț de achiziție al echipamentului respectiv poate fi eligibil.
- (d) cheltuielile cu consumabilele și materialele, cu condiția să fie identificabile și destinate proiectului;

- (e) costurile generate de alte contracte atribuite de un Promotor de Proiect cu scopul realizării proiectului, cu condiția ca atribuirea acestora să respecte normele aplicabile achizițiilor publice și prezentul Regulament MF SEE 2014-2021;
- (f) costurile care apar direct din cerințele impuse de contractul de proiect pentru fiecare proiect, și
- (g) TVA nerecuperabil.

8.4. Condițiile aplicabile pentru categoriile de cheltuieli eligibile

- (a) Cheltuielile cu personalul;

Cheltuielile cu personalul se vor calcula în conformitate cu timpul efectiv dedicat proiectului. Timpul pe care fiecare angajat îl dedică activității în cadrul proiectului va fi înregistrat periodic, folosind foi de pontaj certificate de Promotorii sau Partenerii de Proiect.

- (b) Cheltuielile de deplasare și alocații zilnice pentru personalul desemnat să participe la implementarea proiectului, prevăzute în conformitate cu practicile actuale privind cheltuielile de călătorie ale Promotorului de Proiect și ale Partenerului de Proiect, dar care nu depășesc limitele naționale relevante pentru instituțiile publice;

Programul RO-Mediu va acoperi cheltuielile de transport, cazare, asigurări medicale.

- (c) Cheltuielile cu echipamentul, nou sau second-hand: se consideră cheltuială eligibilă numai partea de amortizare corespunzătoare duratei proiectului și ratei reale de utilizare în scopurile proiectului, ca regulă general valabilă, dacă nu se justifică în mod expres excepția menționată în secțiunea 8.3 (c) din prezentul ghid.

Cheltuielile cu echipamentul se vor considera eligibile numai în cazul în care cheltuielile sunt legate de proiect.

Cheltuielile sunt considerate ca fiind efectuate atunci când costul a fost facturat, plătit și obiectul acestora a fost livrat (în cazul bunurilor) sau executat (în cazul serviciilor). În mod excepțional, costurile pentru care a fost emisă o factură în ultima lună de eligibilitate sunt de asemenea considerate ca fiind efectuate în termenul de eligibilitate, dacă costurile sunt plătite în termen de 30 de zile de la data finală a eligibilității.

Cheltuielile de regie și amortizarea echipamentelor sunt considerate a fi efectuate la momentul la care sunt înregistrate în contabilitatea Promotorului de Proiect și/sau partenerului de proiect.

Promotorii de Proiect care fac obiectul unei prevederi excepționale cu privire la acoperirea costurilor totale cu echipamentele vor trebui să:

- păstreze echipamentul în proprietatea sa pentru o perioadă de cel puțin cinci ani de la finalizarea proiectului și să continue să folosească echipamentul în beneficiul obiectivelor generale ale proiectului pentru aceeași perioadă;
- mențină echipamentul asigurat în mod corespunzător împotriva pierderilor, precum ar fi incendiu, furt sau alte incidente ce sunt acoperite în mod normal de asigurările de bunuri, atât pe durata implementării proiectului cât și pentru o perioadă de cel puțin 5 ani de la finalizarea proiectului;

- asigură resursele adecvate pentru întreținerea echipamentului pentru o perioadă de cel puțin 5 ani de la finalizarea proiectului.

Cererea de finanțare va conține următoarele:

1. natura echipamentului cu cerințele tehnice specifice;
2. costul unitar și numărul de unități;
3. relevanța în cadrul proiectului.

8.5. Cheltuieli neprevăzute (de urgență)

Bugetul proiectului poate cuprinde o parte de cheltuieli neprevăzute, fără a depăși 5% din cheltuielile eligibile directe. Aceste fonduri pot fi utilizate numai în cazul în care fac obiectul unei **autorizații prealabile scrise** din partea Operatorului de Program și doar pentru cheltuieli ce nu pot fi prevăzute la momentul elaborării proiectului (de exemplu: schimbarea legislației, calamități naturale etc.).

8.6 Cheltuieli indirecte

Promotorii de proiect și Partenerii pot include costurile indirecte în bugetul proiectului.

Costurile indirecte sunt toate cheltuielile eligibile care nu pot fi identificate de către Promotorul proiectului și / sau partenerul de proiect ca fiind atribuite în mod direct proiectului, dar care pot fi identificate și justificate în sistemul contabil ca fiind suportate în relație directă cu costurile eligibile directe atribuite proiectului. Acestea nu pot include costuri eligibile directe. Costurile indirecte ale proiectului reprezintă o repartizare corectă a cheltuielilor indirecte generale ale Promotorului Proiectului sau Partenerului de Proiect. Pentru prezentul apel de propuneri din cadrul Programului RO-Mediu, acestea pot fi identificate ca fiind o rată fixă de maxim 15% din costurile directe eligibile cu personalul fără să existe o cerință din partea Operatorului de Program de a efectua un calcul pentru stabilirea ratei aplicabile.

Valoarea maximă a costurilor indirecte se stabilește în contractul de finanțare a proiectului. Metoda de calcul a costurilor indirecte aferente Partenerilor de Proiect din România va fi aceeași ca și pentru Promotorul de Proiect și va fi stipulată în Acordul de Parteneriat dintre Promotorul proiectului și Partenerul de Proiect.

Reguli speciale privind eligibilitatea costurilor pentru Apelul de propuneri „Restaurarea zonelor umede și a turbăriilor”:

În conformitate cu articolul 8.5.4 din Regulament, costurile indirecte ale entităților din România care acționează ca Promotori de Proiect sau Parteneri de Proiect se calculează în conformitate cu articolul 8.5.1 (c) din Regulamentul FM SEE 2014-2021.

8.7 Cheltuieli neeligibile

Următoarele tipuri de cheltuieli nu sunt eligibile:

- (a) dobânzi pentru datorii, servirea datoriei și penalități de întârziere;
- (b) comisioane pentru tranzacții financiare și alte cheltuieli pur financiare, cu excepția cheltuielilor

legate de conturile solicitate de CMF, Punctul Național de Contact sau legislația aplicabilă și a cheltuielilor privind serviciile financiare impuse de contractul proiectului;

- (c) provizioane pentru pierderi sau posibile garanții viitoare;
- (d) pierderile datorate fluctuațiilor de curs valutar;
- (e) TVA recuperabil;
- (f) costuri acoperite din alte surse;
- (g) amenzi, penalități și cheltuieli de judecată; cu excepția cazurilor în care litigiul este o componentă integrală și necesară în atingerea rezultatelor proiectului; și
- (h) Cheltuieli excesive sau inutile.

Observație: Dacă un solicitant încearcă să obțină finanțare pentru activități susținute deja de o altă sursă, există riscul dublei finanțări. Elementele dublei finanțări ale unei operațiuni/activități nu sunt eligibile și deci nu vor fi rambursate.

8.8 Bugetul proiectului

Bugetul proiectului se întocmește în Lei, conform modelului informativ atașat prezentului Ghid. Pentru a verifica încadrarea în valoarea maximă a sprijinului financiar nerambursabil permisă, Solicitantul va lua în considerare cursul InforEuro din luna lansării apelului de propuneri.

Bugetul trebuie să acopere costul total eligibil al proiectului, nu doar contribuția financiară nerambursabilă a proiectului. Toate costurile vor fi detaliate pe linii/sub-linii de buget, cu respectarea instrucțiunilor de completare din formatul standard (Anexa 3).

9. Utilizarea monedei euro

La contractare: Valoarea totală a contractelor încheiate între Operatorul de program (OP) și Promotorii de Proiecte (PP), care fac obiectul grantului financiar nerambursabil, **se exprimă în Lei și în Euro, calculată la cursul InforEuro valabil la data semnării contractelor.**

În cazul proiectelor implementate în parteneriat cu o entitate din Statele Donatoare, va fi luat în calcul cursul InforEuro din luna în care se efectuează plățile.

Pe perioada implementării proiectului, pentru raportarea cheltuielilor în vederea validării de către Operatorul de Program: În cazul proiectelor implementate în parteneriat cu o entitate externă, **cursul valutar utilizat pentru raportarea în Lei de către Promotorul de Proiect** a cheltuielilor efectuate de către partenerii externi în Euro și justificate prin rapoarte de audit **este cursul InforEuro din luna înregistrării în contabilitatea Promotorului de Proiect a rapoartelor de audit primite de la partenerii externi.** În cazul în care se aplică metoda rambursării cheltuielilor efectuate de partenerii externi (situația raportului final), atunci conversia sumelor cheltuite din Euro în Lei se face la cursul InforEuro din luna înregistrării în contabilitatea Promotorului de Proiect a plății efectuate către partenerul extern.

10. Ajutor de stat

În cadrul prezentului apel de propuneri, nu sunt finanțate proiecte sau activități care intră sub incidența normelor privind acordarea ajutorului de stat.

În conformitate cu prevederile Comunicării Comisiei Europene privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în secțiunea 2.6. Cultură și conservarea patrimoniului, inclusiv conservarea naturii, activitățile legate de conservarea patrimoniului și a naturii nu reprezintă ajutor de stat în următoarele situații:

- Rezultatele proiectelor, inclusiv infrastructura realizată prin proiect, nu reprezintă o activitate economică, nefiind exploatată în scopuri comerciale, fapt demonstrat prin:

- Asigurarea accesibilității publicului larg la rezultatele activităților de conservare a naturii și biodiversității în mod gratuit, fără existența unui caracter economic.
- În cazul în care se va percepe o contribuție monetară, împreună cu alte venituri realizate pe seama acestei activități/infrastructuri aceasta trebuie să acopere doar o fracție a costurilor reale de funcționare și să nu altereze natura non-economică a activității de bază, nereprezentând astfel o remunerare reală a serviciului furnizat/activității prestate. În această situație, proiectul va fi însoțit de analiza veniturilor ce pot fi generate prin proiect, raportat la costurile de investiții și operare. În plus, pentru proiectele prin care ulterior implementării acestora, se vor percepe taxe de vizitare, se demonstrează că acestea nu acoperă costurile de funcționare și nu reprezintă o remunerare reală pentru serviciile prestate.

- Rezultatele proiectelor, inclusiv infrastructura realizată prin proiect, utilizate atât pentru activități non-economice, cât și pentru activități economice, nu asigură o finanțare încrucișată a activității economice a solicitantului și/sau a proprietarului (dacă aceștia sunt diferiți), demonstrată prin:

- Păstrarea unei contabilități separate a activității non-economice de cea economică, din punct de vedere operațional, legal și contabil, inclusiv a costurilor de capital aferente.
- Limitarea activității economice la maxim 20% din capacitatea anuală totală a infrastructurii, în cazul în care infrastructura, bunurile, capitalul fix și resursa umană sunt utilizate pentru ambele tipuri de activități și asigurarea faptului că aceste activități reprezintă activități auxiliare activității de bază, neeconomice.

În aceste situații, solicitantul va prezenta o declarație prin care își asumă separarea activităților, precum și o descriere a modului în care cele două activități sunt separate. De asemenea, solicitantul își va asuma faptul că finanțarea publică acordată pentru activitățile neeconomice nu va putea fi utilizată pentru subvenționarea activităților economice. Declarația va fi prezentată și pentru proprietar, în cazul în care aceștia sunt entități diferite.

Situațiile prezentate mai sus se bazează pe premisele că infrastructura realizată prin proiect / rezultatele proiectului sunt legate de obiectivele de protecție a biodiversității și nu reprezintă o infrastructură / rezultate exploatabile din punct de vedere economic care generează beneficii economice proprietarului/administratorului terenurilor.

În situațiile în care niciuna dintre situațiile de mai sus nu este aplicabilă, existând susceptibilitatea prezenței ajutorului de stat, proiectul nu va fi selectat la finanțare.

Implicațiile privind incidența ajutorului de stat vor fi analizate de la caz la caz.

11. Pregătirea și depunerea proiectelor

Pentru a propune un proiect spre finanțare, **Solicitantul va completa o Cerere de finanțare și anexele aferente acesteia**. Formularul tip al cererii și anexele, prezentate în Anexa 1 a acestui Ghid, sunt disponibile în mod gratuit în format electronic pe pagina de internet: www.eeagrantsmediu.ro

Instrucțiunile de completare vor fi furnizate în Cererea de finanțare și anexele acesteia cu caractere italice. După completare, aceste instrucțiuni trebuie șterse!

Cererea de finanțare trebuie să includă în mod obligatoriu și un opis al documentelor (care să indice numărul de pagini al fiecărui document în parte).

Cererea de finanțare va fi depusă la Operatorul de Program, în 1 exemplar în format letric, în limbile română și engleză și 1 copie electronică (format pdf pe CD / DVD etc.), însoțită de o scrisoare de înaintare datată și înregistrată în cadrul instituției/entității Solicitantului.

La depunere, Cererea de finanțare va primi un număr de înregistrare unic la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, astfel încât propunerea de proiect depusă să poate fi urmărită.

Cererea de finanțare completată trebuie să:

- fie semnată de reprezentantul legal/împuternicit pe fiecare pagină, în partea din dreapta jos și se ștampilează pe fiecare pagină scrisă, în partea centrală, jos;
- fie îndosariată, cu paginile numerotate în ordine de la 0 (coperta) la "n", în partea din dreapta jos a fiecărei pagini, unde "n" este numărul total de pagini din dosarul complet, inclusiv documentele anexate, pentru a nu permite scoaterea și/sau înlocuirea documentelor;
- conțină o copie în format electronic (un CD/DVD care să includă cererea de finanțare și anexele în format PDF). Fiecare componentă a cererii de finanțare (formular, anexe, buget) va face obiectul unui document electronic separat.

În cazul în care există diferențe între versiunea în format letric și cea electronică, versiunea pe suport hârtie va prevala. De asemenea, în cazul în care sunt remarcate diferențe de conținut între versiunea letrică și cea electronică (informații lipsă, informații suplimentare, valori diferite etc.), Operatorul de Program poate decide respingerea proiectului!

În cazul în care Solicitantul a beneficiat de sprijinul unui consultant în pregătirea cererii de finanțare, informații referitoare la datele de identificare ale consultantului vor trebui completate în secțiunea A.4 din Anexa 1 – Cererea de finanțare.

Cererile de finanțare vor fi depuse într-un plic sigilat și pot fi trimise prin poștă cu confirmare de primire, prin curier sau cu predare directă (numărul de înregistrare va fi eliberat persoanei care livrează plicul) la sediul Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor din Bd. Libertății, Nr. 12, București, Sectorul 5, România.

IMPORTANT: În cazul în care propunerea de proiect este trimisă prin poștă cu confirmare de primire/curier, se ia în considerare data și ora înregistrării la sediul Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor din Bd. Libertății, Nr. 12, București, Sectorul 5, România. Prin urmare, Solicitanții trebuie să ia în considerare și perioada efectivă de livrare a propunerilor de proiect până la înregistrarea la

sediul Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor pentru a se încadra în termenul limită (data calendaristică și ora) de depunere!

Aplicațiile de finanțare primite după termenul limită vor fi respinse automat, chiar dacă data poștei indică o dată anterioară termenului limită sau dacă întârzierea se datorează serviciului de curierat.

Cererile de Proiect trimise sub altă formă (de exemplu prin fax sau e-mail), trimise la altă adresă sau după termenul limită de depunere a propunerilor de proiect vor fi respinse!

Operatorul de Program va primi propunerile de proiect trimise de solicitanți și va asigura gestionarea lor într-un mod adecvat. Pentru eventuale clarificări înainte de depunerea proiectului, solicitanții pot contacta instituțiile menționate mai sus (utilizând datele de contact furnizate pentru acest apel de propuneri pe website-ul Operatorului de Program).

Pe plic se vor specifica următoarele informații:

- referința la numărul și data cererii de propuneri de proiecte;
- titlul proiectului, localizarea proiectului;
- datele de contact cu numele întreg al Solicitantului și al partenerilor;

Perioada de depunere a cererilor de finanțare este de 4 luni de la deschiderea apelului de propuneri. Termenul de lansare al apelului este 16 septembrie 2020, ora 14:30, respectiv termenul limită de depunere al cererilor de finanțare pentru prezentul apel de propuneri este 15 ianuarie 2021, ora 14:30, termen limită de înregistrare efectivă la sediul Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor din Bd. Libertății, Nr. 12, București, Sectorul 5, România.

Termenul limită specificat mai sus este cel până la care Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor primește efectiv cererile depuse, dar solicitanților li se recomandă să nu aștepte până la acest moment pentru a depune aplicațiile de finanțare.

Sintetizând, Aplicația de finanțare împreună cu anexele obligatorii:

- Se vor elabora **în limba română și în limba engleză**. Cererile și anexele completate de mână sau care conțin ștersături și modificări nu vor fi acceptate;
- Se vor numerota (începând de la zero pe prima pagină și se va continua succesiv până la ultima);
- Pentru a garanta autenticitatea, fiecare pagină a cererii va fi ștampilată;
- Se vor depune în 1 exemplar imprimat (un original), împreună cu 1 CD/DVD etc. conținând varianta electronică (format pdf).

ATENȚIE!

- Înainte de a depune cererile de finanțare, verificați respectarea criteriilor administrative și de eligibilitate folosind listele de verificare prevăzute în Anexa 11 și grila pentru verificarea și evaluarea proiectului din Anexa 12.

- Se va acorda o atenție deosebită în completarea cererii de finanțare de existența unor eventuale erate/modificări ale documentelor Ghidului Solicitantului postate pe site-ul Operatorului de Program.
- Informații suplimentare cu privire la prezentul apel de propuneri se regăsesc pe pagina web dedicată Programului RO-Mediu de pe site-ul Operatorului de Program (<http://www.mmediu.ro/categorie/eea-grants/110>).

Solicitanții pot transmite întrebări în legătură cu prezentul apel de propuneri utilizând următoarele date de contact:

- pe e-mail, la adresa: see2014-2021@mmediu.ro
- pe fax, la numărul 0040 21 408 9615.

Întrebările pot fi adresate cu cel puțin 15 zile calendaristice înainte de expirarea termenului de depunere a proiectelor. Răspunsurile la întrebări vor fi comunicate de Operatorul de Program cu cel puțin 5 zile calendaristice înainte de expirarea termenului de depunere a proiectelor.

Este recomandat ca solicitanții să consulte periodic pagina web a Programului în vederea obținerii de informații actualizate cu privire la prezentul apel.

Întrebările și răspunsurile de interes general vor fi publicate pe pagina web dedicată Programului RO-Mediu de pe site-ul Operatorului de Program.

12. Evaluarea și selecția

Procedura de evaluare și selectare a proiectelor include 3 etape:

- Verificarea conformității cererii de finanțare din punct de vedere administrativ (criterii de admisibilitate);
- Verificarea conformității Solicitantului/partenerilor de proiect cu criteriile de eligibilitate;
- Evaluarea proiectelor privind cerințele tehnice și financiare, și
- Selecția proiectelor pentru finanțare.

12.1 Etapele de verificare a conformității administrative și a eligibilității

La depunere, Aplicația de finanțare va primi un număr de înregistrare unic la nivelul Operatorului de Program. Acest număr va fi necesar în corespondența ulterioară a Solicitantului cu Operatorul de program.

Cerințele administrative și de eligibilitate sunt criterii obligatorii și eliminatorii. Criteriile de eligibilitate de la punctele (i) și (ii) sunt evaluate cu DA / NU.

Verificarea conformității administrative va consta în verificarea conformității cu formatul cererii de finanțare, existența anexelor și validitatea documentelor.

Verificarea eligibilității presupune analiza respectării cerințelor privind:

A. Eligibilitatea Solicitantului/Partenerului

b. Eligibilitatea proiectului

Verificările administrative și de eligibilitate ale aplicațiilor de proiecte vor fi efectuate în conformitate cu listele de verificare din **Anexa 12**.

Verificarea administrativă și a eligibilității documentației Aplicației de proiect este realizată independent de către doi evaluatori din cadrul Operatorului de Program (nominalizați prin Decizia Operatorului de Program), pentru a respecta principiul „celor 4 ochi”. Înainte de începerea evaluării, experții desemnați trebuie să semneze o declarație pe proprie răspundere privind confidențialitatea și evitarea conflictului de interese. Fiecare dintre cei doi evaluatori efectuează verificări separate/independente, folosind același format al listelor de verificare administrativă și de eligibilitate, pe care le semnează și le datează.

În cazul în care documentele prezentate sunt incomplete și nu se poate lua o decizie în acest sens, aplicații pot fi solicitați, de maximum 2 ori, de către Operatorul de Program, pentru a oferi clarificări și/sau completări suplimentare prin e-mail, fax, poștă. Informațiile/clarificările vor fi transmise de către Solicitant (prin poștă, fax, e-mail sau depuse personal), în conformitate cu condițiile și termenul specificate de Operator în cererea de clarificare. Nerespectarea acestor condiții poate duce la respingerea aplicației (cererii) de finanțare.

În așteptarea răspunsului la solicitarea de clarificare, evaluarea aplicației de proiect este suspendată.

Ca rezultat al verificării:

- Proiectele notate cu „DA” vor fi supuse evaluării privind eligibilitatea aplicației (tehnicofinanciară), iar solicitanții vor fi notificați în scris despre selectarea proiectului în următoarea etapă de evaluare;
- Proiectele notate cu „NU” vor fi respinse în această etapă, iar solicitanții vor fi notificați în scris despre decizia de respingere și motivele aferente.

Doar Aplicațiile (cererile) de finanțare care îndeplinesc toate criteriile de admisibilitate sunt aprobate în următoarea etapă a procesului de evaluare - verificarea tehnico-financiară!

12.2 Evaluarea aplicației de proiect; metodologia de evaluare a aplicațiilor de proiecte pentru finanțare

Pentru a asigura transparența în procedura de selecție, toate cererile care îndeplinesc criteriile administrative și de eligibilitate sunt evaluate din punctul de vedere al criteriilor tehnice și financiare de către doi evaluatori independenți, angajați ca experți imparțiali externi, având expertiză în domeniul restaurării ecosistemelor și conservării biodiversității, contractați de către Operatorul de Program.

Înainte de începerea evaluării tehnico-financiare, experții externi desemnați trebuie să depună, pe propria răspundere, o declarație de confidențialitate și de evitarea conflictului de interese.

Experții vor puncta proiectele separat, în conformitate cu criteriile de selecție stabilite (**Anexa 12**). Proiectele vor fi ierarhizate în funcție de media punctajelor experților. Dacă punctajul acordat de

fiecare dintre cei doi experți diferă cu peste 30% față de cel mai mare punctaj, Operatorul de Program va desemna un al treilea expert care va evalua independent și va acorda un punctaj. În aceste cazuri, media celor două cele mai apropiate punctaje va fi utilizată în ierarhizarea aplicațiilor de proiect (cererilor de finanțare).

Dacă Aplicația de finanțare (inclusiv anexele) conține informații care necesită clarificări, Operatorul de Program poate solicita, de maximum 2 ori, aplicantului să furnizeze documente sau informații suplimentare, într-un termen rezonabil de maximum 10 zile de la primirea oficială a solicitării Operatorului de Program. Din motive de eficiență, informațiile/documentele suplimentare pot fi trimise pe adresa de e-mail oficială a Operatorului de Program, însă Solicitantul va trebui să trimită informațiile suplimentare în original, în format letric, respectând termenul stabilit de Operatorul de Program.

În perioada de așteptare pentru răspunsul la cererea de clarificare, evaluarea aplicației de proiect este suspendată. Dacă răspunsul nu este trimis în termenul specificat sau nu a fost trimisă o notificare pentru prelungirea perioadei de transmitere a răspunsului, având un motiv întemeiat de justificare a întârzierii, evaluarea va continua în absența documentelor solicitate.

Pentru a trece la etapa de selecție, o Aplicație de proiect trebuie să primească punctajul minim prevăzut în Anexa 12.

Fiecare evaluator este obligat să justifice punctajul și să semneze și să dateze lista de evaluare.

Verificarea tehnică și financiară a aplicației de proiect și procesul de evaluare implică evaluarea următoarelor **criterii principale**:

- **relevanță** (contribuția proiectului la rezultatele Programului, valoare adăugată pentru nevoile grupurilor țintă directe și indirecte și ale beneficiarilor);
- **maturitate** (calitatea ofertei tehnice, mecanismul de implementare a proiectului și calitatea ofertei financiare);
- **sustenabilitate**.

Relevanța proiectului. Proiectul este considerat relevant dacă demonstrează contribuția sa la realizarea obiectivelor Programului și la implementarea altor politici relevante pentru mediul înconjurător (de exemplu: îmbunătățirea stării ecosistemului și reducerea efectelor schimbărilor climatice).

Proiectul trebuie să includă acțiuni ce contribuie direct sau indirect la restaurarea turbăriilor și zonelor umede selectate, acțiuni de conservare a anumitor specii/habitate de importanță comunitară sau protejate de legislația națională, iar beneficiile sale trebuie să rezulte din activitățile realizabile printr-o alocare financiară echilibrată și realistă. Resursele proiectului trebuie să fie gestionate astfel încât să obțină beneficii maxime. Beneficiile proiectului trebuie să fie relevante pentru protejarea naturii și conservarea biodiversității.

De asemenea, se evaluează potențialul proiectului în sporirea interesului și a gradului de conștientizare a comunităților locale cu privire la problemele de protecție a naturii. Măsura în care proiectul furnizează acțiuni de comunicare și diseminare cu un impact amplu și măsurabil ce generează reacții favorabile pe termen lung, este un alt aspect evaluat în vederea determinării relevanței proiectului.

Maturitatea proiectului. Maturitatea proiectului este evaluată prin calitatea ofertei tehnice și a celei financiare, prin existența unui cadru adecvat de implementare a proiectului (dacă pentru managementul proiectului sunt disponibile următoarele: resurse umane, logistică, echipamente, dacă sunt clar definite rolurile și responsabilitățile, dacă sunt acoperite domeniile de expertiză necesare pentru coordonarea și implementarea activităților (de ex. ar trebui evidențiată experiența Solicitantului și capacitatea sa de a implementa proiectul) din cadrul proiectului (ce reprezintă responsabilitatea Solicitantului sau a partenerilor săi) precum și sprijinul acordat proiectului de către alți factori relevanți.

Obiectivele și activitățile proiectului, precum și justificarea importanței și necesității acestuia trebuie specificate în mod clar, subliniind fezabilitatea activităților și măsurilor propuse. Proiectul trebuie să fie viabil, soluția propusă trebuie să aibă o valabilitate pe termen lung (activitatea trebuie să continue și după finalizarea proiectului). Bugetul proiectului trebuie să fie rezonabil, justificabil și corelat cu obiectivele și activitățile propuse. Proiectul trebuie să conțină un set de indicatori ce cuantifică rezultatele estimate ale proiectului, în legătură cu indicatorii specificați în Program. Se vor identifica riscurile și constrângerile ce pot interveni în implementarea proiectului și se vor propune măsuri de prevenire a acestora. Existența unui plan de reducere a riscurilor este un aspect ce trebuie evaluat în scopul stabilirii maturității proiectului. Experiența aplicantului în managementul proiectelor similare constituie un avantaj. Aplicantul trebuie să demonstreze că are capacitatea tehnică și financiară de a implementa proiectul, precum și de a acoperi alte cheltuieli decât cele eligibile, dacă este cazul.

Sustenabilitatea. Descrierea sustenabilității va reflecta modalitatea în care rezultatele proiectului (lucrările, serviciile, etc.) vor fi menținute/sprijinite după finalizarea proiectului.

Proiectele vor fi evaluate sub prisma a trei criterii principale – **relevanță, maturitate, sustenabilitate**. Fiecare criteriu are un punctaj minim și maxim; pentru calificarea proiectului este necesară obținerea a minim 60 de puncte cumulate prin însumarea punctelor tuturor criteriilor. În cazul în care un criteriu obține 0 puncte sau un punctaj mai mic decât cel minim necesar, proiectul va fi propus în mod automat pentru respingere. Fiecare evaluator va acorda un punctaj, care, în scopul evaluării și în conformitate cu criteriile de selecție, nu poate fi mai mic de 60 puncte pentru fiecare evaluator (fiecare având propriul tabel de evaluare).

În cazul în care aplicația de proiect nu obține punctajul minim necesar de calificare, Operatorul de Program notifică Aplicantul asupra respingerii aplicației de proiect.

Din momentul primirii notificării, Aplicantul are dreptul de a depune contestație la Operatorul de Program în maximum 10 zile lucrătoare. Contestația trebuie depusă la registratura Operatorului de Program, este transmisă managerului Operatorului de Program și se va aplica procedura de re-evaluare a aplicației de proiect prin numirea a 2 experți externi, alții decât cei care au efectuat evaluarea inițială. Înainte de a începe re-evaluarea tehnico-financiară, experții externi desemnați de contractant trebuie să depună o declarație pe proprie răspundere de confidențialitate și de evitare a conflictului de interese. Cei doi noi experți externi efectuează re-evaluarea conform procedurii descrise anterior.

Contestația este formulată în scris și trebuie să includă:

- a) datele de identificare ale aplicantului (contestatorului),
- b) codul unic al aplicației și titlul proiectului,
- c) obiectul contestației,
- d) motivele de fapt și de drept,
- e) mandatul special pentru persoana împuternicită, dacă este cazul.

Pentru a fi valabilă, contestația trebuie semnată de reprezentantul legal al aplicantului/persoanei autorizate. Contestațiile depuse de alte persoane decât reprezentantul legal și/sau persoana împuternicită expres de acesta nu vor fi analizate. Contestațiile depuse de alte persoane fizice sau juridice, inclusiv de parteneri, nu vor fi analizate și vor fi respinse.

În cazul în care contestatorul nu prezintă motivele de fapt și de drept, dovezile pe care se bazează contestația, acesta nu are obiect de analiză și, prin urmare, va fi respinsă ca nefondată.

Aplicantul nu poate prezenta documente noi în completarea aplicației de proiect și nu poate modifica conținutul dosarului aplicației pentru finanțare.

Contestațiile vor fi soluționate în maximum 30 de zile calendaristice de la data înregistrării la sediul Operatorului de Program.

Contestația poate fi retrasă de către aplicant până la soluționarea sa, prin cerere scrisă, cu pierderea dreptului de a depune o nouă contestație.

În timpul soluționării contestațiilor, lista aplicațiilor de proiecte va fi actualizată cu acele aplicații pentru care a fost luată o decizie favorabilă.

Decizia privind soluționarea contestațiilor este definitivă, iar aplicantul nu mai poate depune o nouă contestație cu privire la aceeași etapă de evaluare.

După expirarea perioadei de contestație sau după primirea rezultatelor re-evaluării de la evaluatori Operatorul de Program pregătește Lista cu clasamentul final al aplicațiilor de proiect (în ordine descrescătoare) pe baza punctajelor finale obținute în urma evaluării tehnice și financiare. Clasamentul este avizat de către Operatorul de Program și este supus discuției și aprobării Comitetului de selecție.

În termen de 3 zile de la primirea re-evaluării, Operatorul de Program notifică aplicanții cu privire la rezultatele evaluării.

12.3 Procedura de selecție a proiectelor de către Comitetul de Selecție

Operatorul de Program stabilește un Comitet de Selecție care selectează/recomandă proiectele ce vor fi finanțate în cadrul Programului RO-MEDIU – apel de propuneri "Restaurarea zonelor umede și turbăriilor". Comitetul de Selecție este format din cel puțin 3 persoane cu expertiză relevantă pentru prezentul apel de propuneri. Cel puțin unul din membrii Comitetului este ales din afara Operatorului de Program.

Operatorul de Program se va asigura că procesul de selecție se desfășoară în conformitate cu prevederile Regulamentului de Implementare a Mecanismului Financiar al Spațiului Economic European 2014-2021 și că recomandările Comitetului de Selecție respectă prevederile și obiectivele Programului RO-Mediu. În urma acestei verificări, pe baza deciziei Comitetului de Selecție, Operatorul de Program va stabili ce proiecte vor fi finanțate.

După finalizarea procesului de evaluare tehnico-financiare a aplicațiilor de proiecte, se elaborează o listă cu clasamentul aplicațiilor de proiecte propuse a fi finanțate și o listă a aplicațiilor de proiecte de rezervă (listă de așteptare) și vor fi înaintate deciziei Comitetului de Selecție pentru aprobarea spre finanțare în limita fondurilor disponibile pentru prezentul apel de propuneri. Proiectele care respectă cerințele de finanțare sunt recomandate pentru finanțare în ordinea descrescătoare a punctajului obținut.

Dacă două sau mai multe aplicații de proiecte au același punctaj, criteriul de departajare este punctajul obținut pentru **2.1 Calitatea propunerii tehnice** din Grila de evaluare tehnică și financiară (Anexa 12).

Comitetul de Selecție analizează lista aplicațiilor de proiecte ierarhizată în funcție de scorurile obținute și poate modifica această listă în cazuri bine justificate. Justificarea acestor modificări va fi detaliată în procesul-verbal al ședinței Comitetului de Selecție. Dacă o astfel de modificare duce la respingerea proiectului, Solicitantul aferent va fi informat în scris. Comitetul de Selecție trimite spre aprobare Operatorului de Programe lista proiectelor recomandate pentru finanțare.

Aplicațiile de proiecte care au obținut punctajul minim necesar calificării și sunt incluse pe lista de rezervă pot fi finanțate din fondurile alocate prezentului apel, prin decizia Comitetului de Selecție, **doar** în situația în care Solicitantul cererii de finanțare selectate renunță la semnarea contractului de proiect.¹

După finalizarea procesului de selecție, solicitanții sunt informați cu privire la aprobarea aplicației de proiect, pentru pregătirea documentelor necesare în etapa de contractare (reconfirmând astfel interesul lor pentru semnarea contractului), sau despre respingerea cererii.

Operatorul de Program va înștiința solicitanții privind rezultatele procesului de selecție în termen de maxim 2 săptămâni de la decizia Comitetului de Selecție!

Operatorul de Program va publica rezultatele apelului de propuneri pe site-ul oficial al Operatorului de Program.

Pe baza raportului Comitetului de Selecție, se va încheia pentru fiecare aplicație de proiect un Contract de Finanțare între Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, în calitate de Operator de Program, și Promotorul de Proiect.

NOTĂ: Orice Solicitant va fi exclus din procesul de evaluare și selecție în cazul în care se dovedește că:

¹ Situația se aplică doar pentru zona pentru care au fost depuse aplicațiile de proiect.

- Este vinovat de inducerea gravă în eroare a Operatorului de Program, prin furnizarea unor informații incorecte privind condițiile de eligibilitate, sau în cazul în care potențialul Promotor de Proiect omite în mod voit informații în corespondența cu OP, cu scopul de a câștiga finanțarea unui proiect.
- A încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze experții evaluatori, Comitetul de Selecție sau Operatorul de Program în timpul procesului de evaluare.

Durata estimată a procesului de evaluare și selecție

Etape	Perioada de timp estimată
Depunerea aplicațiilor de finanțare	2-3 luni
Verificarea conformității și eligibilității administrative	20 zile
Evaluare tehnică și financiară, inclusiv contestațiile	60 zile
Selectarea aplicațiilor de proiecte de către Comitetul de Selecție	2 săptămâni
Semnarea contractelor de finanțare proiect	1 săptămână

13. Contractarea

Pentru a pregăti și încheia Contractul de finanțare al proiectului, solicitanții selectați vor primi o notificare care indică documentele necesare pentru a fi prezentate Operatorului de Program în vederea semnării contractului de finanțare proiect. De asemenea, notificarea va specifica termenul de depunere a documentelor.

Contractul de finanțare al proiectului (Anexa 13) stabilește termenii și condițiile de finanțare, precum și rolurile și responsabilitățile Părților. Termenul limită pentru depunerea documentelor solicitate în etapa de contractare este de 5 zile lucrătoare. În cazuri întemeiate, justificate în mod corespunzător, Operatorul de Program poate aproba prelungirea perioadei de răspuns o singură dată.

Dacă Solicitantul nu răspunde în termenul comunicat de Operatorul de Program/refuză prezentarea documentelor care fac obiectul semnării Contractului de finanțare/justificările Solicitantului nu sunt acceptate de Operatorul de Program, aplicația de proiect va fi exclusă de la finanțare și Contractul de finanțare nu va fi semnat de Operatorul de Program.

Orice decizie a Operatorului de Program de a exclude un proiect de la finanțare, luată după decizia de aprobare a Comitetului de Selecție, va fi comunicată Solicitantului respectiv.

Contractul de finanțare în formatul transmis de Operatorul de Program către Promotorul de Proiect în vederea semnării este obligatoriu, acesta neputând propune modificări, cu excepția datelor de identificare ale Promotorului de Proiect și/sau erorilor materiale.

Operatorul de Program recomandă citirea cu atenție a contractului de finanțare înaintea semnării

acestui, întrucât acesta conține toate condițiile în care se acordă sprijinul financiar nerambursabil, iar semnarea acestuia reprezintă angajamentul de implementare pe proprie răspundere a proiectului din partea Solicitantului și pentru realizarea obiectivelor și rezultatelor stabilite în cererea de finanțare.

14. Prevederi referitoare la plăți

Operatorul de Program asigură plățile începând cu data semnării contractului de finanțare a proiectului către Promotorul de Proiect.

Plățile grantului proiectului iau forma unor plăți în avans, plăți intermediare și o plată finală. Nivelul de avansului platit pentru proiectele aprobate spre finanțare în cadrul apelului „Restaurarea zonelor umede și turbăriilor” este stabilit în contractul de finanțare al proiectului. Nivelul maxim al avansului de platit este legat de durata implementării proiectului, după cum urmează:

Durata implementării proiectului	Avans de plată *)	Valoarea maximă a plăților intermediare **)	Plata finală
<i>Entități publice</i>			
12-18 luni	Până la 60%	40%	N/A
≥18 luni	Până la 30%	70%	N/A
<i>Entități private</i>			
12-18 luni	Până la 40%	50%	10%
≥18 luni	Până la 30%	60%	10%

*) la depunerea cererii de plată avans de către Promotorul de Proiect

***) la solicitarea Promotorului de Proiect și depunerea Raportului Intermediar de Progres însoțit de documentele justificative

Prefinanțarea se poate acorda în una sau mai multe tranșe. Avansul și prefinanțarea nu pot totaliza mai mult de 100% din totalul sprijinului financiar nerambursabil pentru entități publice și nu pot totaliza mai mult de 90% din totalul sprijinului financiar nerambursabil pentru entități private, în acest caz 10% din bugetul proiectului fiind în responsabilitatea Promotorilor și Partenerilor de Proiect ca parte a cofinanțării.

Plata avansului ca reprezentând un anumit procent din valoarea totală a sprijinului financiar nerambursabil se face în termen de o lună de la depunerea unei cereri de plată, după semnarea contractului de finanțare al proiectului. Plățile intermediare se fac în termen de o lună de la aprobarea rapoartelor intermediare ale proiectului. După aprobarea raportului final al proiectului, se va efectua o plată finală, dacă este cazul, în termen de 1 lună.

Aprobarea rapoartelor intermediare și finale ale proiectului are loc în termen de 2 luni de la transmiterea informațiilor necesare.

Durata perioadelor de raportare și termenele de raportare sunt specificate în Cap. 16 - Raportare, ale prezentului ghid.

Verificarea cererilor de plată

Pentru verificarea progresului tehnic și financiar și aprobarea cererilor de plată, Promotorii de Proiect trebuie să prezinte rapoarte intermediare și finale ale proiectului care conțin informații despre cheltuielile efectuate în derularea proiectului.

În conformitate cu prevederile Articolul 5.6.2 punctul i) din Regulament, cheltuielile efectuate sunt supuse verificărilor administrative înainte de aprobarea raportului. Verificările ce trebuie efectuate acoperă aspectele administrative, financiare, tehnice și fizice ale proiectelor, după caz, și sunt în conformitate cu principiul proporționalității.

În vederea gestionării sprijinului financiar nerambursabil și a contribuției proprii (dacă există), promotorul de proiect și partenerii de proiect din România au obligația de a deschide conturi speciale pentru proiect în sistemul Trezoreriei Statului sau la bănci comerciale, după caz, în condițiile stabilite prin OUG nr. 34/2017 și normele sale de aplicare.

Suma avansului va fi plătită în termen de 1 lună de la depunerea unei cereri după semnarea Contractului de finanțare al proiectului. Plățile intermediare se plătesc în termen de 1 lună de la aprobarea Rapoartelor intermediare ale proiectului. După aprobarea Raportului final al proiectului, se va efectua o plată finală, dacă este cazul, în termen de 1 lună.

Tranșele de prefinanțare vor fi plătite în baza unui raport financiar intermediar transmis de către Promotorul de Proiect și aprobat de Operatorul de Program și vor fi condiționate de cheltuielile plăților anterioare; dacă Promotorii de Proiect / Partenerii de Proiect nu au cheltuit/justificat sumele primite anterior pentru perioada de raportare, sumele neutilizate/nejustificate vor fi deduse din următoarea solicitare de plată fără a diminua bugetul proiectului.

Efectuarea plăților aferente rapoartelor intermediare de progres va fi efectuată în baza următoarelor etape de verificare:

- verificarea eligibilității cheltuielilor declarate de către promotorii de proiecte, pentru a se asigura că acestea au fost realizate corect, în conformitate cu legislația și procedurile în vigoare;
- verificarea stadiului de implementare a proiectului, a valorilor indicatorilor și a corelării cheltuielilor cu activitățile proiectului;
- verificarea eligibilității, corectitudinii și conformității cererilor de plată.

Aprobarea Rapoartelor intermediare și finale ale proiectului are loc în termen de 45 de zile de la transmiterea informațiilor și documentelor necesare.

Plățile pot fi suspendate dacă există suspiciuni că proiectul nu este implementat în concordanță cu prevederile contractului de finanțare.

15. Implementarea și monitorizarea proiectului

Promotorul de Proiect va asigura, împreună cu partenerii, implementarea proiectului în condițiile stabilite prin contractul de finanțare, cererea de finanțare (anexă la acesta) și acordul de parteneriat, precum și prin orice alte instrucțiuni/ comunicări emise de Operatorul de Program.

Promotorul de Proiect și partenerii au obligația de a respecta cadrul legal aplicabil MFSEE 2014-2021, precum și legislația europeană și națională aplicabilă în toate fazele de implementare a proiectului, inclusiv, dar fără a se limita la aceasta, legislația privind mediul, achizițiile publice și ajutorul de stat.

Monitorizarea și controlul privind implementarea proiectului sunt realizate de către Operatorul de Program, precum și de alte structuri cu atribuții de control/ verificare/ audit.

Operatorul de Program monitorizează implementarea proiectului pe baza progresului în comparație cu îndeplinirea rezultatelor programului, în conformitate cu dispozițiile cuprinse în cadrul legal. Operatorul de Program se asigură că sunt îndeplinite condițiile de monitorizare adecvată și suficientă (documente și/sau vizite în teren) de către/pentru Promotorii de Proiecte astfel încât să permită Operatorului de Program și Punctului de Contact Național să-și îndeplinească obligațiile. Astfel, pe tot parcursul procesului de implementare, Operatorul de Program va monitoriza administrativ și tehnic proiectele finanțate prin, inter alia, analiza rapoartelor de progres însoțite de documentele justificative, și vizite la fața locului.

În plus, în conformitate cu Articolul 5.6.2 punctul ii) din Regulament, se vor efectua verificări la fața locului a proiectelor (vizite în teren), verificări ce vor fi efectuate pentru toate proiectele finanțate. În timpul vizitelor efectuate la locațiile proiectului, persoanele desemnate de Operatorul de Program vor verifica implementarea proiectelor în concordanță cu prevederile Regulamentului, ale Acordului de Program, ale contractului de finanțare și ale procedurilor constituite în acest sens.

Procesul de monitorizare include verificarea procedurilor de achiziții publice, eficiența și eficacitatea cheltuielilor efectuate, evaluarea realizării obiectivelor, rezultatelor și impactului proiectului.

Promotorii de Proiect și partenerii lor (acolo unde este cazul) sunt obligați să permită reprezentanților Operatorului de Program, ai Punctului de Contact Național, ai Autorității de Audit sau ai oricărei entități desemnate de aceste organizații pentru a efectua monitorizarea, auditul, controlul sau evaluarea proiectului, accesul imediat și complet la orice informații, documente, persoane relevante și locații legate de activitățile desfășurate în cadrul proiectului, fără a aduce atingere limitărilor rezultate din legislația națională aplicabilă.

În cazuri excepționale, în cazul în care apar neclarități în implementarea proiectului, Promotorul de Proiect poate fi supus unor verificări suplimentare.

16. Raportare

Promotorii de Proiect sunt obligați, prin prevederile contractului de finanțare, să prezinte, după caz, **rapoarte intermediare de progres (RTF)** și un **raport final (RFP) al proiectului** (formatele sunt specificate în anexele contractului de finanțare).

Promotorul de Proiect va ține cont de faptul că perioadele de raportare¹ vor fi stabilite în contractul de finanțare după cum urmează:

Perioada de raportare (cheltuielile efectuate în perioada de raportare)	Perioada estimată pentru cererea de plată (cheltuielile estimate în perioada)	Termenul de depunere a Raportului tehnico-financiar intermediar (RTF)
1 Ianuarie – 30 Iunie	1 Iulie – 31 Decembrie	15 Iulie
1 Iulie – 31 Decembrie	1 Ianuarie – 30 Iunie	15 Ianuarie

În situația în care Promotorul de Proiect nu a trimis Operatorului de Program Raportul tehnico-financiar intermediar (RTF) / Raportul tehnico-financiar final (RFP) în termenul stabilit prin contract, Operatorul de Program va notifica Promotorului de Proiect printr-o adresă, specificând termenul de 3 zile lucrătoare pentru transmiterea Raportului. Dacă RTF tot nu este transmis în termenul specificat Operatorul de Program, orice nouă cerere de plată intermediară a Promotorului de Proiect va fi respinsă!

Rapoartele intermediare de progres vor conține, minimum, următoarele:

- Stadiul implementării proiectului din punct de vedere al progresului fizic, respectiv: implementarea activităților, gradul de îndeplinire a indicatorilor, informații despre procedurile de achiziție, implementarea planului de comunicare, îndeplinirea cerințelor privind principiile orizontale ale Programului, modificări în cadrul implementării (dacă este cazul), documente justificative aferente progresului proiectului etc.;
- Stadiul implementării proiectului din punct de vedere financiar, incluzând: lista cheltuielilor efectuate în perioada de raportare precedentă, cererea de prefinanțare a cheltuielilor previzionate pentru următoarea perioadă de raportare, documente financiare justificative, rapoartele de evaluare și/sau audit financiar, dacă este cazul etc.

Raportul final va conține aceleași categorii de informații ca și rapoartele intermediare de progres. Adicional, în cadrul acestui raport, vor fi incluse informații referitoare la îndeplinirea obiectivelor proiectului, atingerea rezultatelor proiectului, abordarea principiilor orizontale relevante pentru proiect, îndeplinirea condițiilor proiectului și sustenabilitatea proiectului.

Rapoartele intermediare de progres și raportul final vor fi însoțite de documente/ dovezi care să justifice realitatea, legalitatea și regularitatea cheltuielilor efectuate (de exemplu, facturi însoțite de documente de plată, procese verbale de recepție sau alte documente contabile justificative cu valoare probatorie egală etc.), precum și legalitatea și realitatea activităților raportate și gradul de realizare a rezultatelor/ obiectivelor asumate prin proiect (de exemplu, liste de prezență, fotografii, înregistrări video, studii etc.).

¹ Trimiterea RTF este obligatorie în termenele stabilite în tabel. Pentru primul RTF, va fi luată în considerare perioada de la data semnării contractului de proiect până la primul termen calendaristic din termenele menționate în tabel, indiferent de faptul că perioada de raportare este mai mică de 6 luni.

Justificarea cheltuielilor partenerilor din Statele Donatoare va fi realizată exclusiv în baza raportului de audit întocmit în conformitate cu prevederile art. 8.12.4 din Regulament.

Nerespectarea cerințelor privind elaborarea și prezentarea rapoartelor poate conduce la respingerea acestora.

Rapoartele vor fi transmise în termenul stabilit prin Contractul de finanțare, indiferent de progresul tehnic sau financiar înregistrat, cu respectarea prevederilor ghidurilor/instrucțiunilor emise de Operatorul de Program.

17. Nereguli

O neregularitate înseamnă o încălcare a:

- a. Cadrului legal al Mecanismului Financiar SEE 2014-2021 menționat în Articolul 1.5;
- b. Orice prevedere a legislației Uniunii Europene, sau
- c. Orice prevedere a legii naționale a Statului Beneficiar

care afectează sau aduce atingere oricărei etape a implementării proiectului finanțat de/ MF SEE 2014-2021 în Statul Beneficiar, în special, dar fără a se limita la, execuția și/sau bugetul Programului RO-Mediu, proiect sau alte activități finanțate de MF SEE 2014-2021.

Orice persoană care deține informații privind existența unor nereguli în desfășurarea proiectelor finanțate în cadrul Programului, poate semnală nereguli prin sesizare în scris în una dintre următoarele forme:

- prin poștă/ servicii de curierat;
- prin depunere personală la sediul Operatorului de Program;
- prin fax, la numărul **004 021 408 9615**;
- prin poșta electronică, la adresa de email see2014-2021@mmediu.ro sau la cea comunicată pe pagina web a Programului.

Semnalările privind neregulile vor conține obligatoriu informațiile minime prevăzute de OUG nr. 66/2011 cu modificările și completările ulterioare, care să permită identificarea proiectului și/sau localizarea promotorului de proiect, în caz contrar acestea nu vor fi acceptate pentru analiză și verificare. Sesizările privind neregulile pot fi transmise anonim sau sub semnătură, fără ca aceste semnalări să atragă un tratament inechitabil sau discriminatoriu asupra expeditorului.

Confidențialitatea în ceea ce privește identitatea persoanei care a semnalat un potențial caz de nereguli va fi păstrată cu strictețe.

18. Informare și comunicare

Promotorii de proiecte trebuie să disemineze informații cu privire la proiect în rândul unui public cât mai larg, la nivel național, regional și/sau local, inclusiv în rândul factorilor interesați relevanți.

În acest sens, se va elabora și implementa Planul de comunicare aferent proiectului (parte a cererii de finanțare).

- (a) Scopul planului este de a evidenția rolul Granturilor SEE și pentru a se asigura transparența și vizibilitatea Granturilor SEE.
- (b) Prin implementarea Planului de comunicare se urmărește conștientizarea existenței, a obiectivelor și a impactului Granturilor SEE, precum și a cooperării cu entități din Statele Donatoare (în cazul proiectelor derulate în parteneriat).

Planul de comunicare conține în mod obligatoriu următoarele:

- a) obiectivele planului și grupurile țintă la nivel național, regional și/sau local;
- b) strategia și conținutul măsurilor de informare și publicitate, inclusiv activitățile propuse, mijloacele de comunicare și perioada de realizare a acestora, având în vedere valoarea adăugată și impactul Granturilor SEE;
- c) 2 (două) acțiuni de informare privind progresul, respectiv rezultatele proiectului. Printre acestea se pot număra: un seminar, o conferință cu participarea beneficiarilor, o conferință sau un eveniment de presă, inclusiv pentru a marca începutul și/sau încheierea proiectului;
- d) măsuri de informare online, prin intermediul unei pagini dedicate proiectului pe un website existent al organizației. În cazul în care promotorul nu deține un website, atunci acesta are obligația de realiza și a menține un website dedicat pe toată perioada de implementare a proiectului, precum și pe parcursul perioadei de sustenabilitate. Vor fi publicate periodic informații actualizate cu privire la proiect, în limba română.

Pentru proiectele dezvoltate în parteneriat cu o entitate din Statele Donatoare informațiile vor fi publicate pe website-ul Promotorului de Proiect sau pe site-ul special creat pentru proiect, în variantă bilingvă (RO/EN).

Informațiile publicate online vor face referire la: proiect, stadiul de progres, realizări și rezultate, cooperarea cu entități din Statele Donatoare, materiale foto, date de contact și referințe clare privind Programul și Granturile SEE.

- e) detalii privind structurile administrative responsabile cu implementarea măsurilor de informare și comunicare, inclusiv nominalizarea unei persoane de contact;
- f) indicarea modalităților prin care măsurile de informare și publicitate vor fi evaluate în ceea ce privește transparența, vizibilitatea proiectului și a Granturilor SEE, obiectivele și impactul acestora precum și rolul Statelor Donatoare.

Toate măsurile de informare și comunicare referitoare la Granturile SEE realizate de către Promotorul de proiect trebuie să respecte cerințele prevăzute în Manualul de identitate grafică și comunicare granturi SEE și norvegiene 2014-2021 [en], ce poate fi accesat la adresa: <https://www.eegrants.ro/documente/pg/4>.

Organizatorii de evenimente de informare (conferințe, seminarii, etc.) referitoare la implementarea unor proiecte finanțate prin Granturile SEE trebuie să menționeze explicit și să facă cunoscut sprijinul acordat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin intermediul Granturilor SEE.

Promotorul de proiect trebuie ca, pe toată durata implementării proiectului, să instaleze un panou la locația/fiecare locație a proiectului, în conformitate cu cerințele Manualului de identitate grafică și comunicare granturi SEE și norvegiene 2014-2021, dacă proiectul îndeplinește următoarele condiții:

- finanțarea depășește 50.000 €;
- se finanțează achiziția de dotări sau execuția lucrărilor de restaurare/conservare a patrimoniului natural.

Promotorul de proiect va înlocui panoul cu o placă permanentă, vizibilă, de dimensiuni semnificative, care respectă cerințele *Manualului de identitate grafică și comunicare granturi SEE și norvegiene 2014-2021*, nu mai târziu de șase luni de la finalizarea proiectului.

19. Prelucrarea datelor cu caracter personal

Prelucrarea datelor cu caracter personal se va realiza în conformitate cu prevederile Regulamentului UE nr. 679 din 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

Promotorul de Proiect/ partenerii se vor asigura că dețin consimțământul explicit al membrilor grupurilor țintă/beneficiarilor finali cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal, inclusiv în ceea ce privește apartenența la etnia romă, unde este cazul.

Procesarea datelor cu caracter personal de către Operatorul de Program se realizează în scopul îndeplinirii obligației de monitorizare și control al implementării proiectului și contractului de finanțare și aceste date pot fi transmise de Operatorul de Program altor structuri cu atribuții de control/verificare/audit în cadrul Mecanismului Financiar SEE.

Operatorul de Program va păstra datele cu caracter personal astfel:

1. trei ani de la aprobarea raportului final al Programului RO-MEDIU de către Comitetul Mecanismului Financiar, în cazul în care proiectul nu a obținut finanțare;
2. trei ani de la aprobarea raportului final al Programului RO-MEDIU de către Comitetul Mecanismului Financiar SAU cinci ani de la aprobarea de către Operatorul de Program a raportului final al proiectului care prevede lucrări de intervenție pentru care nu este necesară o autorizație de construire și/sau care

prevede achiziția de echipamente în condițiile art. 8.3.1 lit. (c) din Regulament, oricare intervine ultima, în cazul în care proiectul a obținut finanțare;

3. trei ani de la aprobarea raportului final al Programului RO-MEDIU de către Comitetul Mecanismului Financiar SAU un an de la aprobarea de către Operatorul de Program a raportului final al proiectului care nu prevede lucrări de intervenție și/sau achiziția de echipamente în condițiile art. 8.3.1 lit. (c) din Regulament, oricare intervine ultima, în cazul în care proiectul a obținut finanțare.

Pentru acele documente sau dovezi de realizare a activităților care presupun prelucrarea de date cu caracter personal în sensul Regulamentului UE nr. 679 din 2016, Promotorul de Proiect va face dovada deținerii acordului expres de prelucrare a datelor pentru fiecare persoană afectată.

Date de contact Operator de Program:

Unitatea de Implementare a Programului

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

Adresa: Bd. Libertății nr 12, sector 5, București, România

E-mail: see2014-2021@mmediu.ro

Telefon/Fax: +40 21 408 9587/ +40 21 408 9615

Website: <https://www.mmediu.ro>

Facebook: Granturile SEE - Ministerul Mediului@SEEMediu

Date de contact Partener de Program:

Agenția Norvegiană de Mediu

Email: post@miljodir.no

Telefon: +47 73 58 05 00

Website: <https://www.environmentagency.no>

20. Anexe

Anexa 1 – Cererea de finanțare

Anexa 2 - Hărțile schematice pe care privind principale acțiuni de restaurare/reabilitare cu localizarea spațială a acestora (se vor figura acțiunile de restaurare/reabilitare prevăzute în cadrul proiectului conform informațiilor prezentate în cadrul Anexei 1 – Cererea de finanțare)¹

Anexa 3 – Bugetul Proiectului – buget Promotor de Proiect, buget Partener de proiect, buget consolidat, buget pe surse de finanțare

Anexa 4 – Declarații și angajamente

Anexa 5 – Documente de identificare a Solicitantului/Partenerului/-ilor

Anexa 6 – Informații și documente justificative privind terenurile supuse refacerii ecologice necesare pentru implementarea proiectului

Anexa 7 – Scrisoare de intenție privind parteneriatul

Anexa 8 – Acordul de parteneriat

Documente de suport pentru elaborarea Cererii de finanțare

Anexa 9 – Scheme de restaurare și suprafețe zone umede/turbării

Anexa 10 - Ghidul de restaurare a turbărilor degradate din România

Anexa 11 - Lista de verificare a Solicitantului pentru transmiterea tuturor documentelor necesare

Anexa 12 – Grile de verificare a conformității administrative și a eligibilității ; Grila de evaluare tehnico-financiară a Cererii de finanțare

Anexa 13 – Contract de finanțare al proiectului

¹ Hărțile schematice se vor prezenta **obligatoriu** la depunerea cererii de finanțare pentru apelul de propuneri "Restaurarea zonelor umede și turbărilor", fiind criteriu eliminatoriu

IMPORTANT !

Cererea de finanțare trebuie să respecte modelele furnizate și trebuie să includă informațiile / documentele solicitate în conformitate cu următoarele cerințe:

Anexa 1 a Ghidului Solicitantului, inclusiv anexele subsecvente
Cererea de finanțare trebuie însoțită de o scrisoare de înaintare și un opis al documentelor conținând toate informațiile precizate în Ghidul Solicitantului (GS)
Cererea de finanțare pe suport de hârtie (inclusiv anexele) se depune în 1 exemplar letric original în limbile Română și Engleză
Cererea de finanțare, inclusiv anexele, se depune, de asemenea în format electronic pe 1 CD/DVD (format pdf)
Cererea de finanțare (inclusiv anexele) se numerotează conform instrucțiunilor Ghidului Solicitantului (GS)
Cererea de finanțare se semnează de către un reprezentant legal sau un împuternicit al acestuia (caz pentru care trebuie inclusă și decizia de împuternicire).
Procura autenticată se anexează în original (dacă este cazul).